Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. március 1., szerda
LXXV. évfolyam
49. (21320.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 1,88 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Húsz éve létesült a különleges bevetési zászlóalj

Fegyverkiállítás és katonai parádé

Fotó: Nagy Tibor

2003. március elsején hozták létre Marosvásárhelyen az egykori tanklaktanyában az 1-es számú különleges bevetési zászlóaljat, amely a korszerű román hadsereg elitalakulatának számít. Ugyancsak Marosvásárhelyen a Vár sétányon van a különleges bevetési egységek parancsnoksága is.

Vajda György

Amint korábban írtunk róluk, soraikból küldtek alakulatot Afganisztánba is. Az egyik bevetésen egy katona életét vesztette. A zászlóalj megalakulásának évfordulójára több rendezvényt is szerveznek a megyeszékhelyen.

Keddtől, február 28-tól március 2-ig, csütörtökig a várban összesen 60 – 49 hazai és 11 külföldi – hadiipari cég által előállított korszerű,

(Folytatás a 2. oldalon)

Dr. Hollanda Dénes professzort köszöntötték

Hétfőn délután a Sapientia EMTE marosvásárhelyi épületének nagy előadótermében az egyetem tanárai és az egykori diákok köszöntötték dr. Hollanda Dénes professzort, a marosvásárhelyi kar egyik alapítóját, korábbi dékánját, 84. születésnapja alkalmából.

4.

Újra használják a balavásári kultúrotthont

Február 8-án megtörtént a balavásári kultúrotthon műszaki átadása, azaz az önkormányzat átvette a kivitelezőtől a megújult középületet. Hivatalos avatóünnepség ugyan még nem volt, de már 11-én helyet kapott benne az első esemény.

5.

A vállalati paradoxon

A fiatal vállalkozók többsége nem mindig tudja elképzelni, hogy melyik az az út, amellyel eredményesebb lehetne, illetve az esetleges gyakorlat hiánya miatt gyakran nincs tisztában azzal, hogy milyen részletekre kell odafigyelnie.

6.

Téli nagytakarítás az ACS Marosvásárhelynél

Az ACS Marosvásárhely közeli és jövőbeli célkitűzéseit is felvázolták a napokban tartott sajtótájékoztatón, amelyen bemutatkoztak a szakosztály új szerzeményei.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. március 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a 0265-212-304-es telefonszámot!

Aktuális

Rejtett megújulás

Kaáli Nagy Botond

A meteorológiai tavasz első napja, a római és julián naptárok szerint az újév napja köszöntött ránk ma reggel. A megújulásnak, az örök körforgás ismét bekövetkező első fázisának, a születésnek, a virágba borulásnak az évszaka következik, hogy a közhelyekkel éljünk. A periódus, amelyet minden nyárimádó epekedve vár, hiszen pár röpke hét, és felmelegszik az idő, kibővül a lehetőségek tárháza, nem kell magunkra venni a fél gardróbot, lehet kirándulni az erdőkbe, kinyitnak a teraszok, és elő lehet kaparni a motorokat is féltve őrzött garázsmélyi álmukból. Jókedv és derű szállja meg a romantikus lelket, hiszen ki szereti a havas esős, zúzmarás takonyidőt, a sáros, ködös és sötét reggeleket, amelyek első, jeges fuvallatára összekoccan a fog? Bizakodva tekintünk a jövőbe – és abban reménykedünk, hogy az éppen előttünk toporgó tavasz végre tényleg boldogabb szakaszt nyit meg az életünkben, és nem csak egy évszak lesz a sok közül, amelyben az ember vagy természet okozta tragédiák a megújulás időszakára mit sem vetve sorakoznak egymás után.

Három évvel ezelőtt, február 27-én jelent meg a covid Romániában. Azelőtt még legyintettünk a hírekre, ekkor már némiképpen aggódva figyeltük őket. 2020 márciusának folyamán – az akkor is várva várt tavasz első hónapjában – terjedt el szerte a világon: április kezdetére már szinte mindegyik országba eljutott. Mindannyian emlékszünk a lombardiai helyzetre, hogy ekkorra Olaszországban már a megbetegedések és az elhalálozások számértéke is meghaladta

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

1., szerda

A Nap kel
7 óra 3 perckor,
lenyugszik
18 óra 8 perckor.
Az év 60. napja,
hátravan 305 nap.

Isten éltesse!

Ma **ALBIN** és **ALBINA**, holnap **LUJZA** napja.

LUJZA: a Lajos férfinév francia megfelelőjének (Louis) női párjából, a Louise névből származik. Jelentése: hírnév, háború.

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:
max. 13 °C
min. -1 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. február 28.

1 EUR	4,9200
1 USD	4,6376
100 HUF	1,3003
1 g ARANY	269,7163

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Fegyverkiállítás és katonai parádé

(Folytatás az 1. oldalról)

digitális irányítású különleges hadászati eszközt mutatnak be, köztük pilóta nélküli repülőt, mesterséges intelligencia által vezérelt rendszereket, aknasemlegesítő robotot, különleges megfigyelő kamerákat, amelyekkel a hadszíntereket követik, ezenkívül felsorakoztatták a legutóbbi kiadású lőfegyvereket is. A kiállítás érdekessége egy amerikai taktikai jármű, a JLTV (Joint Light Tactical Vehicle), amely a szakértők szerint jelenleg a világ legjobb harci járműve, ezt a NATO különleges egységei fontosabb bevetéskor használják. Az idén az Amerikai Egyesült Államokkal aláírt stratégiai partnerségi szerződés alapján a román hadsereget is ellátják ilyen járművekkel – tudtuk meg a helyszínen.

Fotó: Nagy Tibor

Az ünnepi rendezvénysorozat március másodikán zárul. Délben a Győzelem téren katonai parádé lesz, ahol felvonul a különleges bevetési egységek parancsnoksága alá tartozó, összes fegyvernemet viselő mintegy 400 katona és 30 harckocsi. Az eseményre magas rangú állami tisztviselőket is várnak. A főtéri esemény egyházi ceremóniával kezdődik, majd a végén ejtőernyősök Románia és a NATO zászlajával landolnak a főtéren.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban vizsgálódik a DNA

Kedden délelőtt az Országos Korrupcióellenes Ügyészség (DNA) marosvásárhelyi területi szolgálatának több képviselője vizsgálódott a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban.

A hivatal az ügyészek rendelkezésére bocsátotta a kért dokumentumokat, és az átláthatóság jegyében minden támogatást megad a hatóságnak a vizsgálat során – áll a városháza közleményében.

Megjelent a Helikon idei negyedik száma

Megjelent a kolozsvári Helikon irodalmi folyóirat második februári, 2023/4-es lapszáma, benne Wirth Imre *A név kátyú, vaddisznódagonya, omladék, szerelem* című prózasorozatának 30. része és Papp Attila Zsolt vezércikke.

Interjút Horváth Csaba közöl Fehér Andrea történésszel, egyetemi adjunktussal. Verset közöl továbbá Fellinger Károly, Müller Dezső és Szőcs Margit, prózát Horváth Ildikó és Vida Gábor, Jaan Kaplinski versei Jávorszky Béla fordításában olvashatók. Kozma Dezsőről Egyed Emese emlékezik meg a lapban.

A Pavilon 420-ban Asbóth Bence és Bene Adrián versei, valamint Herbert Fruzsina és Kiszely Márk prózája olvasható.

A Kinematográfban Mărcuţiu-Rácz Dóra filmkritikát közöl, a Theátrumban Stan Lilla-Alíz ír a Kolozsvári Állami Magyar Színház Móricz Zsigmond *Rokonok* című előadásáról. Kritikát Kádár Fruzsina közöl Koman Zsombor *fizikaiVersek* című kötetéről. Fülszöveget Demeter Zsuzsa jegyez Narine Abgarjan *Élni tovább. Könyv azokról, akik túlélték a háborút. Meg azokról, akik nem* című kötetéről, illetve Tankó Andrea ír Gerlóczy Márton *Fikció 2. – Az örvény* című regényéről.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás közöl rövid zenei eszszét *Harang vagy koporsószeg?* címmel, az Artefaktumban Kányádi Iréne ír a sepsiszentgyörgyi Föld Szint alternatív kiállító- és közösségi térről, nyitott műhelyről, amelynek beltéri fotóival és kiállított munkáival a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

Biogazdálkodási konferencia

Március 4-én, szombaton 8 órától a Kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetemen (Monostori út 3–5. szám) a Bioterra–Romániai Biogazdálkodók Egyesülete a Pro Agricultura Egyesülettel közösen a 18. alkalommal szervezi meg a romániai biogazdálkodók konferenciáját. A konferencia témája: Az ökológiai mezőgazdaság kihívásai az Európai Unió új agrárpolitikájának összefüggésében a 2023–2027-es időszakban. Az eseményen köszöntőt mond Kelemen Hunor, Románia miniszterelnök-helyettese, dr. Nagy István, Magyarország agrárminisztere, dr. Nagy Miklós, a Bioterra egyesület elnöke, valamint dr. Cornel Cătoi, a Kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem rektora.

További előadók: Barabási Antal Szabolcs, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára, Winkler Gyula, Daniel Buda európai parlamenti képviselők, Fülöp Lóránd, a Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium államtitkára, Petruş Aurel biogazdálkodási szakember, Răchită Amelia-Lizeta, a Ceres Organic Cert Kft. igazgatója, dr. Toncea Ion kutató, a funduleai gyümölcstermesztő kutatóállomás képviselője, Palik László, a Biocentrum igazgatója, Földi Mihály. Az esemény két nyelven zajlik, románul és magyarul, a beszédeket tolmácsolják.

Az érdeklődők az eseményen való részvételi szándékukat az alábbi elérhetőségen levő űrlap kitöltésével és elektronikus postázásával jelezhetik: https://forms.gle/mn2i1qE1iCBc9Dyf7

Bemutató a Spectrumban

Március 4-én, szombaton este 7 órától a színház Tatár Rózsa kortárs író Ady és Adél – Lázálmok az életünkből című monodrámáját mutatja be, amely 2020-ban elnyerte a Cédrus Művészeti Alapítvány Nívódíját. A dráma a magányos és boldogtalan Léda hattyúdala. Léda szerepében a marosvásárhelyi színházi élet nagyasszonya, Farkas Ibolya Poór Lili-díjas színművészt látható. A darabot Török Viola rendezte. Az előadást megismétlik március 5-én, vasárnap 17 órakor, illetve 7-én, kedden, 11-én, szombaton, valamint március 21-én, kedden, minden alkalommal este 7 órától. Jegyek elővételben vásárolhatók a Spectrum Színházban. Előzetes helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon.

Tűzvarázs-koncert a várban

Március 2-án, csütörtökön 18 órától a marosvásárhelyi várban levő multimédia-teremben a Síppal, dobbal, didzseriduval... című kiállításhoz kapcsolódó rendezvénysorozat részeként másodszor lép fel a Tűzvarázs együttes. A Történeti és Régészeti Osztály székhelyén berendezett kiállítás április végéig látogatható. A zenekar tagjai: Ede – furulya, koboz, ének, Péter – lantgitár, ének, Ádám – hagyományos ütős hangszerek, ének, Melinda – ének, Judit – gordon, Eszter – citera, ének. A helyek száma korlátozott, helyfoglalás a 0749-912-992-es telefonszámon vagy a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen. A több mint 6 éves Tűzvarázs együttes a régió ősi hagyományainak szellemében a régi népzene ihlette dallamokból, például erdélyi népdalokból vagy középkori dalokból állította össze repertoárját.

Megyei hírek

A doktor – vendégelőadás

Marosvásárhelyre látogat a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház. Március 10-én, pénteken 19 órától a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermében előadják Robert Icke A doktor című darabját. Szereposztás: Ruth Wolff: B. Fülöp Erzsébet m.v./Éder Enikő, Paul Murphy: Mátyás Zsolt Imre, Roger Hardiman: Tokai Andrea, Michael Copley: Aszalos Géza, pap/apa: Bandi András Zsolt, Brian Cyprian: Tar Mónika, rezidens orvos: Jancsó Előd/Erdős Bálint, Rebecca Roberts: Lőrincz Rita, Charlie: Magyari Etelka, Sami: Vajda Boróka, Jemima Flint: Borbély B. Emília, műsorvezető: Czüvek Loránd, első meghívott: Molnos András Csaba, második meghívott: Kiss Attila, harmadik meghívott: Lajter Márkó Ernesztó, negyedik meghívott: Vadász Bernadett, ötödik meghívott: Hegyi Kincső. Fordító: André Ferenc, díszlettervező: Irina Moscu, light design: Gidó Zoltán, videó: Sorin Mocan, Ioan Bledea, zeneszerző: Cári Tibor, sound design: Bayer Sebastian, zenészek: Bogdan Buică, Kiss Attila, ügyelő: Kertész Éva. Rendezőasszisztens: Bálint Előd, Patricia Gavril, társrendező: Daniela Dima. Rendező: Andrei Şerban. A román felirattal követhető előadás 14 éven felülieknek ajánlott. Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (telefon 0365-806-865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster oldalán: https://bit.ly/3xcPUIC.

Semmi…

Március 12-én 19 órától a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió termében szintén a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház színművészei előadják a Janne Teller regénye nyomán színpadra állított Semmi című drámát. Rendező: Balázs Attila. A szereposztásban: Agnes – Vadász Bernadett, Sofie – Hegyi Kincső, Elise – Vajda Boróka, Henrik – Czüvek Loránd, Kaj – Lajter Márkó Ernesztó, Jan-Johan – Erdős Bálint, Hussein – Barti Lehel András, Pierre Anthon – Jancsó Előd, Eskildsen – Lőrincz Rita. Díszlet- és jelmez: Iuliana Vîlsan, dramaturg: Orbán Enikő, rendező: Balázs Attila. Jegyek interneten megvásárolhatók elővételben a Stúdió Színház weboldalán feltüntetett online rendszerben, vagy az előadás helyszínén, kezdés előtt egy órával. Jegyek foglalhatók a 0791-229-977-es telefonszámon vagy a jegy@studioszinhaz.ro e-mail-címen. A Stúdió Színházról bővebb információt a www.studioszinhaz.ro honlapon találnak.

Lehet jelentkezni a nőnapi bálra

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja március 10-én nőnapi bált szervez. Érdeklődni, jelentkezni a 0744-928-299-es telefonszámon lehet, naponta 9 – 14 óra között.

Hírszerkesztő: Vajda György

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Orosz óhitű vezető: a pápa tervet dolgozott ki a békés rendezésre

Ferenc pápa tervet dolgozott ki az ukrajnai helyzet békés rendezésére, és tárgyalást követel – közölte Leonyid Szevasztyjanov, az orosz ortodox Óhitűek Világszövetségének a katolikus egyházfővel levelezésben álló elnöke a RIA Novosztyi hírügynökség hétfő esti jelentése szerint.

Szevasztyjanov azt állította: a kezdeményezés tartalmazza azt a tézist, miszerint minden konfliktusban egyenlően felelős minden fél. A tervvel a cél a hosszú és igazságos béke, és ezek garanciája a befogadás, a másik kultúrájának és nyelvének tisztelete, valamint az együttműködés minden fél között, ide értve Oroszországot, Ukrajnát és Európát. Mint mondta, prioritás lesz az emberi élet és az egészség megőrzése, valamint az, hogy kívülálló országok ne vegyenek részt a konfliktusban részes felek fegyverrel való ellátásában. Szevasztyjnaov szerint a pápa a Vatikánt javasolja a béketárgyalások helyszínéül.

„Minden háború oka az önzés és a másik fél meghallgatására való hajlandóság hiánya, ezért minden háborúban, minden konfliktusban mindenki hibás – írta Dosztojevszkij. A megbékélés és a kölcsönös megbocsátás alapvető keresztény erény. A Szentszék – a Vatikán – mindenki számára tárgyalási fórum. Róma a béke városa! A tárgyalások célja egy hosszú és igazságos béke mindenki számára” – áll a tervben az orosz tisztségviselő szerint.

Mint mondta, a vatikáni terv a konfliktus megoldása egyetlen módjának a tárgyalásokat ismeri el.

„Mindkét félnek fel kellene hagynia a másik támadásával, tárgyalóasztalhoz ülnie és megvitatnia az álláspontokat. A konfliktusban részt vevő feleket nem láthatják el fegyverrel más országok. A Szentlélek megtalálja a békére vágyók számára azt az algoritmust, amely lehetővé teszi, hogy a konfliktusban részt vevő felek egyike se tekintse magát legyőzöttnek, és egyáltalán ne legyen legyőzött” – idézte a pápát az orosz óhitű ortodoxok tisztségviselője.

Szevasztyjanov vasárnap, ugyancsak a RIA Novosztyinak nyilatkozva azt mondta, hogy a pápa kölcsönös megbocsátásra és tárgyalásra szólította fel az oroszokat és az ukránokat a kiengesztelődés ortodox vasárnapján.

Február 15-én ugyanennek a hírügynökségnek úgy nyilatkozott, hogy Ferenc pápa szeretné megvitatni Vlagyimir Putyin elnökkel az Oroszország és a Nyugat közötti európai konfrontáció békés rendezésére vonatkozó tervét. Mint mondta, a katolikus egyházfő e célból kész Moszkvába utazni. *(MTI)*

Török vállalat vezette társulás nyerte a kolozsvári metróra kiírt közbeszerzést

A török Gülermak cég vezette társulás nyerte a kolozsvári metró tervezésére és építésére kiírt közbeszerzést – jelentette be kedden Emil Boc polgármester.

Kolozsvár elöljárója – aki évek óta szorgalmazza a metró megépítését, megoldásként a zsúfolt közlekedésre – kedden közösségi oldalán ismertette a közbeszerzés eredményét, miután az a közbeszerzések elektronikus portálján (SEAP) is megjelent.

A nagyszabású infrastrukturális beruházást a török Gülermak cég vezette társulás valósítja meg, amely árajánlatára a maximális pontszámot kapta: héa nélkül 9,059 milliárd lejből kész megtervezni és megépíteni a metróvonalat.

A Gülermak a legnagyobb török építőipari társaság, 1958-ban történt megalapítása óta Törökország mellett Lengyelországban, Svédországban, Indiában és az Egyesült Arab Emírségekben valósított meg nagy infrastrukturális projekteket. Többek között a cég építette Dubaj és Varsó metróhálózatának egy-egy vonalát.

Kolozsváron a török anyavállalat lengyel leányvállalatával, a francia Alstom és a román Arcada Company építőipari cégekkel társulva építené meg a metróvonalat.

Ennek tervezésére és megépítésére tavaly márciusban írták ki a közbeszerzést, de a határidőt többször is ki kellett tolni, majd az építőanyagok drágulása miatt a gazdasági mutatókat is módosítani kellett.

A beruházás megrendelői azt követően voltak kénytelenek emelni a költségkeretet, hogy több, a területen nagy tapasztalattal rendelkező cég jelezte: az eredeti összegből nem valósítható meg a beruházás.

A kolozsvári önkormányzati testület által 2021. november végén elfogadott megvalósíthatósági tanulmány szerint a metróvonal 21 kilométer hosszú lesz, és a főteret is érintve kelet-nyugat irányba szeli át a várost és az agglomerációt. Kolozsváron 14,7 kilométeren és a várostól nyugatra fekvő, mintegy negyvenezer lakost számláló Szászfenes területén 6,3 kilométeren halad.

A metróvonalon 19 megálló épül. Ezek között másfél percenként járnak majd a háromvagonos szerelvények, amelyek óránként maximálisan 21 600 személyt képesek elszállítani.

A megvalósíthatósági tanulmányban szereplő adatok szerint a projektet a nagy infrastrukturális beruházási program, a szállítási operatív program és az országos helyreállítási terv révén EU-s forrásokból, a szállításügyi tárcától származó kormányzati forrásokból, illetve Szászfenes és Kolozsvár önkormányzatának a saját forrásaiból finanszírozzák. *(MTI)*

Az önkormányzat mellett több minisztérium is igényt tart a brassói fellegvárra

A brassói önkormányzat mellett több bukaresti minisztérium is igényt formál Brassó fellegvárára, mely hosszas pereskedés után került vissza állami tulajdonba – közölte kedden a belügyminisztérium.

A város fölé magasodó erődítményről február közepén mondott le eddigi tulajdonosa, az Aro Palace Rt. szálloda- és vendéglátóipari vállalat egy, a Bukaresti Értéktőzsdéhez (BVB) eljuttatott közleményben. A cég az 1990-es években jutott hozzá az értékes műemlék épülethez, és azután volt kénytelen megválni tőle, hogy többéves pereskedés után a legfelsőbb bíróság kimondta: az ingatlan az állam tulajdona.

A helyi önkormányzat korábban nyomatékosan jelezte, hogy igényt tart az épületegyüttesre, melyet a közösség érdekében hasznosítana, de kedden kiderült, hogy Bukarest sem hajlandó lemondani róla. Az erődítmény a pénzügyminisztériumon keresztül kerül állami köztulajdonba, amely a többi szaktárcát is megkérdezte, igényt tart-e rá – írta a belügyminisztérium keddi közleményére hivatkozva a Mediafax hírügynökség.

A közlemény szerint a belügyminisztérium mellett az oktatási tárca is kifejezte azon igényét, hogy átvenné az épületegyüttes felügyeleti jogát. Az ingatlan további sorsáról kormányszinten döntenek, amit kormányhatározattal szentesítenek – írta a belügy. Hangsúlyozta: nincs szó az ingatlan „erőszakos kisajátításáról” – amivel Allen Coliban brassói polgármester vádolta a szaktárcát –, a belügyminisztérium csupán a pénzügyi tárca megkeresésére reagált, amikor igényt formált az épületre.

A brassói elöljáró egy nappal korábban Lucian Bode belügyminiszterre utalva közösségi oldalán azt írta: „Bode miniszter el akarja venni a brassói fellegvárat!” Rámutatott: az erődítményt a polgármesteri hivatal perelte vissza egy hét évig tartó bírósági eljárással, melyben tavaly novemberben hirdettek jogerős ítéletet. „A tárgyalásokon a kormány, a román állam képviselőjeként meg sem jelent, hogy védje az érdekét” – írta Allen Coliban.

Az elöljáró szerint a kormány „hivatalos iratokban ígérte”, hogy a végső ítélet után kormányhatározattal átadja az ingatlant a brassói önkormányzatnak, de most a belügy átvenné az épületet. Felszólította a brassóiakat: rendezzék soraikat, és védjék meg a várat, ahogyan az elmúlt évszázadokban is tették. Az elöljáró online aláírásgyűjtést is indított a közösség akaratát alátámasztandó, a petíciót kedden kora délutánig több mint háromezren látták el kézjegyükkel.

A polgármester a brassói honatyákhoz is felhívást intézett, kérve: védjék a helyi közösség érdekeit Bukarest ellenében. Azt írta, hogy a polgármesteri hivatal vissza nem térítendő támogatást is lehívott a vár felújítására, sürgős a tulajdonjog mielőbbi tisztázása. „Itt a pillanat, hogy rendezzük a sorainkat, és visszaszerezzük a várunkat” – fogalmazott bejegyzésében az ellenzéki Mentsük Meg Romániát Szövetség (USR) színeiben polgármesterré választott Allen Coliban.

A brassói fellegvárat az erdélyi műemlékeket összesítő Kastélyok Erdélyben gyűjtőportál szerint 1554–57-ben építette kőből Castaldo császári hadvezér. 1618-ban tűzben megrongálódott, de kibővítve újjáépítették. A város fölé emelkedő, erdős Fellegvár-hegy tetején áll, sétányokon közelíthető meg. A kommunizmusban a Securitate börtönként, majd levéltári lerakatként használta, ma középkori étterem és fegyverkiállítás működik benne. *(MTI)*

Ország – világ

Megugrott az érdeklődés a lakásbiztosítások iránt

Jelentősen megnőtt a romániai lakosság érdeklődése a lakásbiztosítások iránt az elmúlt időszak földrengései nyomán – derül ki az Országos Biztosítók és Viszontbiztosítók Szövetségének (UNSAR) egy friss elemzéséből. Eszerint az elmúlt három héten átlagosan 170 százalékkal nőtt meg a kiadott lakásbiztosítási ajánlatok száma az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva. Az azonban még kérdéses, hogy hány esetben lesz az ajánlatból szerződés – jegyezték meg. 2023 elején az ország 9,6 millió lakásából mintegy 7,8 millió nem volt biztosítva. Bár a földrengés az egyik olyan kockázat, amelytől a romániaiak a leginkább féltik az otthonaikat, országos szinten a lakások csupán 20 százaléka rendelkezik kötelező biztosítással (PAD), fakultatív biztosítása pedig a lakások alig 17 százalékának van. Utóbbinak előfeltétele a kötelező biztosítás megléte – ismertette az UNSAR. Az 1994-ben alapított UNSAR 21 biztosítótársaságot tömörít, ezek a romániai biztosítási piac mintegy 90 százalékát adják. *(Agerpres)*

Egyszerre négy embercsempész-hálózatot számoltak fel

Romániában egyszerre négy, illegális bevándorlók Nyugatra juttatását szervező embercsempész-hálózatot számoltak fel a hatóságok kedden. A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT), a határrendészet és a rendőrség bevetési egységei 85 helyszínen tartottak házkutatást Temes, Arad, Szatmár, Krassó-Szörény, Fehér, Olt és Dâmboviţa megyében, illetve a fővárosban, és mintegy 90 gyanúsítottat állítottak elő, hogy kihallgassák őket. A vádhatóság közleménye szerint a négy bűnszövetkezet a migránsok romániai ideiglenes elhelyezéséről gondoskodott, és megszervezte, hogy – a román határ illegális átlépésével – folytassák útjukat Közép- és Nyugat-Európa országaiba. A hatóságok a múlt év során az embercsempészek mintegy 40 ilyen „szállítmányát” fogták el, és mintegy 800 határsértőt azonosítottak, akik törvénytelenül akarták átlépni a román határt más európai uniós tagállamok felé. *(MTI)*

Rejtett megújulás

(Folytatás az 1. oldalról)

a kínai adatokat. Ezután már mi sem legyintettünk, és a tavaszvárás belső ünnepe a rejtett feszültség megélésének éveken keresztül tartó rutinjává változott. A világjárványnak vége ugyan, de ne feledjük: a vírus azóta sem tűnt el. És sajnos nem is fog.

Aztán, épp amint ezen istencsapása negyedik hulláma véget értének örvendeztünk, az orosz ukrajnai invázió február végi indításával a szomszédunkban kitört a háború. A pandémia idején sem tudtunk már örvendezni a tavasznak, a háború első heteiben pedig végképp nem. A rejtett feszültség rutinja nyílt félelemmé avanzsált, és minden, a környékbeli országokban élő, értelemmel bíró ember a saját egérutainak kijelölésével és az azokon való menekülés kidolgozásával foglalkozott. Nem véletlenül: a generációkon átívelő, nem túl távoli múltból eredő tudás és emlékezet okkal fújt riadót a reánk köszöntő geopolitikai helyzet okán. A hadigépezet beindult, a háború még tart, hol az egyik, hol a másik fél tűnik esélyesebbnek a győzelemre, és egyelőre úgy tűnik, a fegyveres konfliktus nem terjed az ukrán határoknál tovább. De ne feledjük: az eszkalálódás veszélye nem tűnt el. És sajnos nem is fog.

Idén pedig épp a tavaszt megelőző hetekben halt meg ötvenezer ember hajlékaiknak romjai alatt a Gaziantep környéki, extrém erősségű földrengések során és azokat követően, így az idei márciuselő sem volt tragédiáktól mentes, sőt: Törökország újkori történelmének legerősebb rengését szenvedte el.

A tavaszt azonban nem érdekli az emberek világa, a tavasz mindentől függetlenül mindig eljön, és el is fog jönni. Folyamatosan megújuló, belső derűt ajándékozó, rejtett reményeket tápláló szépségének időszaka ma, március elsején, a márciuskák hazai néphagyományának és a nukleáris fegyverek elleni harc nemzetközi napjának reggelén vette kezdetét.

Tulajdonjogi aggályok Mátyás király szülőházának felújítása kapcsán

Tulajdonjogi aggályok merültek fel Mátyás király kolozsvári szülőházának felújításakor, félő volt, hogy a fejlesztési tárca részben vagy egészben „kivonja” az épületet az egyetem tulajdonából – közölte a Maszol.ro-nak írt válaszában a Kolozsvári Művészeti és Formatervezési Egyetem (UAD) rektora.

Az egy hónapja rektorrá kinevezett Eugen Savinescu a hírportálnak küldött válaszában azt írta: elődje, Radu-Marcel Moraru és az igazgatótanács az egyetem szenátusa elé terjesztette a műemlék épület felújítására tett minisztériumi ajánlatot, de további pontosításokra volt szükség.

A szenátus felvilágosítást kért, „mivel a sajtóban megjelent, de a Cseke miniszter úr által néhány kollégánkkal közvetlenül is közölt információk szerint a minisztériumnak az volt a szándéka, hogy az épületet részben vagy egészben kivonja a Művészeti Egyetem tulajdonából, és Mátyás szülőházának oktatási célú használatát megváltoztassa” – idézte a rektor válaszát a Maszol.

Savinescu szerint „az említett kilátások” negatívan és súlyosan befolyásolták volna az egyetem oktatási tevékenységét, sőt, „a helyi művészeti és oktatási élet dinamikáját is”. Hozzátette: ezután elődje nem terjesztett újabb felvilágosítást a szenátus elé, és „nem hívta fel az akadémiai közösség figyelmét a finanszírozás esetleges megtagadásának tervezetére”.

Cseke Attila fejlesztési miniszter a Maszolnak cáfolta, hogy a szaktárca el akarta volna tulajdonítani az épületet, szerinte egyetlenegyszer sem vetődött fel, hogy elvennék vagy átvennék, még a beruházás idejére sem, mivel nincs is erre törvényes keret. „Ez egy kifogás, amit most kitaláltak” – mondta a Maszolnak.

Hozzátette: a szaktárca még nyitott az együttműködésre, szívesen segít, ha lesz újabb kérés. „Továbbra is úgy gondoljuk, ez egy olyan épület, amely mindenki, de elsősorban Kolozsvár büszkeségére szolgál” – idézte az RMDSZ miniszterét a Maszol.

Cseke Attila elmondta: az egyetem 2021. április 22-én küldött hivatalos kérést a minisztériumba, amelyben támogatást igényelt. Ezt követően személyesen is találkozott a rektorral, akitől egy emlékszoba kialakítását kérte, hangsúlyozva, hogy „nem egy egyszerű középkori házról van szó”. „Meg is egyeztünk, elindítottuk az ilyenkor szokásos procedúrát” – állítja a miniszter, aki szerint az egyetem egy hónapon belül elállt a tervtől, amit 2021. május 24-én hivatalos levélben tudatott is Bukaresttel. Arra hivatkoztak, hogy a szenátus nem hagyta jóvá a tervet.

Cseke Attila február 21-én jelentette be az Erdélyi Magyar Televíziónak nyilatkozva, hogy elmarad Mátyás király kolozsvári szülőházának tervezett felújítása, miután az épület tulajdonosaként az egyetem elállt a megállapodástól. Oláh Emese kolozsvári alpolgármester a Maszolnak azt mondta: a tárgyalás a Kolozsváron született magyar uralkodó tiszteletére kialakítandó emlékszoba kapcsán torpant meg.

Mátyás király Kolozsvár belvárosában található szülőházának felújításáról évek óta folyik a huzavona. Szakemberek szerint a reneszánsz és gótikus jegyeket egyaránt magán viselő ingatlant statikailag is meg kell erősíteni, mert a legutóbbi nagyobb javítást 1940-ben, Kós Károly vezetésével végezték rajta. A Mátyás király szülőházaként számontartott épület Gaal György helytörténész szerint két vagy három ingatlan összeépítéséből alakult ki, ebből a középső, gótikus stílusú egység állt már az uralkodó születésekor. Az ingatlan az 1440-es években Méhfi Jakab jómódú polgár és szőlősgazda tulajdonában volt. Szilágyi Erzsébet rendszerint nála szállt meg, ha Kolozsvárra látogatott, és 1443. február 23-án itt született meg a fia, Hunyadi Mátyás is. *(MTI)*

Erről jut eszembe

Tényleg tavasz lenne? Kinek, minek higgyünk? Annak, amit olvasunk, hallunk, vagy annak, amit látunk, tapasztalunk környezetünkben? Tele vagyunk ilyenszerű kérdésekkel, megszoktuk, hogy a megmondóemberek és szócsöveik egyet mondanak, a valóságban pedig annak éppen az ellenkezője történik. És mintha a természet is rájátszana erre. Ma például március elsejét mutat a naptár, ez a meteorológiai tavasz első napja, de most, hét elején, amikor nekiveselkedtem a jegyzetírásnak, kételkedve írom le, hogy kitavaszodtunk volna. Hideg van, fúj a szél, szálingózik a hó, esik az eső, latyak mindenütt. Marosvásárhelyen látom ezt, itt fogad ilyen látvány, ha kinézek az ablakon. Az ország más részéről másféle hírek érkeznek. Ez se jó, az se kecsegtet nagy reményekkel. Egyik helyen fagyveszély fenyegeti a megvezetett természetet, másutt árvizek pusztítanak, távolabb szárazság, szaharai por, sivatagosodás ok a panaszra. Lehangolók a kilátások, oda lehet a termés, bizonytalan az emberek vetése. Ha belegondolok, így is finomkodva fogalmazok, önkéntelenül is szépítgetem a realitást, hiszen a háborúról, a váratlan katasztrófákról, a gazdasági világválságról szót se ejtettem. Amit az időjárásnak felrovok, az most elsősorban az élelmiszerellátás idei kilátásaira vonatkozik. Ha a felbolydult klíma miatt nem lesz bő aratás, áldásos gyümölcsszüret, a boltokban, piacokon azonnal érezhető lesz a hiány. Vészmadárként károghatok persze bárhogyan, ez csupán egyike a mindennapi falatok beszerzését veszélyeztető tényezőknek. Legalább annyira érintheti a népességet a folyamatos drágulás, mint a szegényes kínálat. Ha nem lesz pénzünk a vásárlásra, dugig lehetnek az élelmiszerpolcok, árubőség lepheti el a piacokat, nem sokra megyünk. Sajnos könnyen így járhatunk, ilyen távlatokat sejtet mindaz, ami körülöttünk zajlik. De ne csüggedjünk! Van még remény. A hírügynökségek mind gyakrabban röppentenek fel olyan híreket, miszerint nagyok a rovar- és bogárállomány élelmiszerként való felhasználásának lehetőségei. Ilyen vonatkozásban összehordanak tücsköt-bogarat, mindenféle madarat. Tessék megnyugodni, bogaras emberekről még nincs szó! A tücsköknek viszont nem ígérhetek semmi jót. De ők nyilván már La Fontaine-től tudhatják, a világ rosszallja az életvitelüket. Mert: „Mit csinált a tücsök nyáron?/ Csak muzsikált hét határon./ Aztán jött a tél a nyárra,/ s fölkopott a koma álla.” Ha csak annyi baja lenne! Nem vigasz, hogy a szorgalmas hangyák sem érezhetik biztonságban magukat. Igaz, egyelőre nem ők vannak a célkeresztben. Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság a tücsköket, szöcskéket, a közönséges lisztbogarakat nyilvánította alkalmasnak emberi fogyasztásra. Hát ez biztos! Én is fogynék, ha ilyesmit kellene ennem reggelire, ebédre, vacsorára. Nem kötelező, de ajánlott. Halló, séfek! Ez lehet a jövő elemele. Sőt! Már a hazai kereskedelemben is kapható fagyasztott, szárított és lisztporos állapotban. Biotermékként. Sokkoló árakon. Ma még ínyenceknek való. És holnap? Lesz még holnap egyáltalán? Egyelőre százgrammos kiszerelésben forgalmazzák. Majdnem száz lej egy tasak. Ellenben jelentősen javíthatjuk vele étrendünk minőségét, hirdetik az illetékesek. Egy tücsök például mintegy tizennyolcszor több vasat tartalmaz, mint egy szelet sült sertéskaraj, egy lárva tizenegyszer kevesebb zsírral terhel meg, mint egy marhaszegy, fehérjéből is többet kapunk egy ilyen tasaktól, mint egy lazactól. Hajrá! Megjegyzem, a honi mezőgazdasági tárca mindig élénk és sokra hivatott, lelkes vezetője egy minapi sajtóértekezleten arra buzdította a média képviselőit, hogy ne dőljenek be a finomságként hódító rovarinvázió csábításainak, tartsanak ki a hagyományos étkek, az elődöktől átvett, jól bevált ételek mellett, a szöcskéknél jobb ízű a népboldogító puliszka is. Alighanem igaza lehet. Jó étvágyat! (N.M.K.)

Dr. Hollanda Dénes professzort köszöntötték

Hétfőn délután a Sapientia EMTE marosvásárhelyi épületének nagy előadótermében az egyetem tanárai és az egykori diákok köszöntötték dr. Hollanda Dénes **professzort, a marosvásárhelyi kar egyik alapítóját, korábbi dékánját, 84. születésnapja alkalmából. Előzetesként a jelenlevők megnézték a Sapientia EMTE történetének első 20 évéről készült** Erős bástyánk nékünk **című dokumentumfilmet.**

Az eseményt Portik Vilmos (egykori diák) kezdeményezte, meglepetésként, így néhány tanár és leginkább azok a hallgatók vettek részt, akik a Sapientia EMTE marosvásárhelyi karának indításakor jártak az egyetemre. Sokan még a Deus Providebit Házba, ahonnan a főépület felépítése után költöztek ki Koronkába, a még festékszagú falak közé. Az indulásról szólt az a film is, amelyet a köszöntés előtt levetítettek. A jelenlevők Maksay Ágnes, Filep Farkas, László Loránd, Kőmíves István és Szilágyi Szabolcs által a Sapientia EMTE első 20 évéről készült *Erős bástyánk nékünk* című dokumentumfilmet láthatták, amelyet 2022. március 29-én mutattak be a budapesti Uránia Nemzeti Filmszínházban. A film végigköveti az Erdélyi Magyar Tudományegyetem megszületésének ötletétől a kivitelezésig tartó utat, kronológiai sorrendben mutatva be az eseményeket, megszólaltatva mindazokat a kulcsszereplőket – dr. Hollanda Dénes mellett politikusokat, egyházi személyiségeket, tanárokat –, akik hozzájárultak ahhoz, hogy ma már négy erdélyi városban teljes egyetemi hálózat legyen.

A filmvetítés után *Portik Vilmos, Bodó Előd-Barna* és *Angi Sütő Ágota* egykori diákok köszöntötték a professzort, visszaemlékezve a diákévekre, felidézve néhány epizódot, amelyben rávilágítottak dr. Hollanda Dénes személyiségére.

A professzor a rá jellemző humorral, szerényen megköszönte, hogy felköszöntötték, majd egy gyerekkori történettel kezdve elmondta, miért kezdeményezte Marosvásárhelyen a magyar nyelvű műszaki oktatást. Amikor 1947-ben a kommunista hatalom kisemmizte a családját, édesapja azt mondta neki: „Fiam, mindenünket elvették, csak az maradt neked, ami a fejedben van!” És ez az atyai intés ösztönözte őt is, hogy tanuljon, végül másokat tanítson, és egyetemet alapítson.

Aztán egy másik tapasztalat is hozzájárult a magyar egyetem alapításának gondolatához, hiszen az 1950–1960-as években lassan megfojtották a felsőfokú anyanyelvi oktatást Erdélyben, így szükség volt arra, hogy a magyar diákok anyanyelvükön tanulhassanak, hiszen a legjobban egy szakmát csak így lehet elsajátítani. Majd röviden kitért az egyetemalapítás küzdelmes éveire, buktatóira, és hozzátette, a siker titka három tényező: az ember kell tudja pontosan, hogy mit akar, ezt nagyon kell akarja megvalósítani, és bízzon abban, hogy sikerülni fog.

Azt is kifejtette, hogy a Petru Maior Egyetemen próbáltak elindítani magyar műszaki kart, de az akkori oktatási miniszter kijelentette, hogy „Marosvásárhelyen sohasem lesz magyar nyelvű állami műszaki oktatás,” így magánvonalon kellett megoldást találni. Ehhez kínált megfelelő lehetőséget, keretet a magyar állam által támogatott, a történelmi egyházak által létrehozott Sapientia Alapítvány. Hozzátette: az ember addig él, ameddig tervei vannak. Elmondta, a Sapientia EMTE egyik küldetése az, hogy biztosítsa az erdélyi magyar értelmiségiek utánpótlását. Ezért Hollanda Dénes vagyonát felajánlotta a Sapientia Alapítványnak. Házát, földterületeit értékesítik, és egy olyan 16 szobás bentlakást építenek fel a campus udvarán, ahol ingyen lakhatnak a kiváló tanulmányi eredményeket elérő, hátrányos anyagi helyzetű diákok. Emellé pedig egy kutatóközpontot is létesítenek, és a központ szolgáltatásaiból származó bevételből fedeznék a bentlakás költségeit. Ez lesz majd a hagyatéka.

Még azt is megtudtuk, hogy néhány hónapon belül kiadják az önéletrajzát, amiben – egyebek mellett – kendőzetlenül, részletesen elmeséli majd az egyetemalapítás történetét. S bár jelezte, hogy a „motor már nem a régi”, reméli, hogy újabb tervei megvalósítását láthatja majd.

A „vén diákok” kézjegyükkel ellátott emléklapot is átnyújtottak a professzornak –, megköszönve áldásos munkáját, majd az előcsarnokban kötetlen beszélgetéssel zárult a rendezvény. *(vajda)*

Dr. Hollanda Dénes és dr. Domokos József Fotó: Vajda György

Újra használják a balavásári kultúrotthont

Közel háromévi szünet után ismét a kultúra otthona lett a balavásári művelődési otthon. A megújult középületnek mindenki örvend.

Gligor Róbert László

Rögtön az átadás után sor került az első nagy rendezvényre az épületben — Székely Ella közösségi oldala

Február 8-án megtörtént a balavásári kultúrotthon műszaki átadása, azaz az önkormányzat átvette a kivitelezőtől a megújult középületet. Hivatalos avatóünnepség ugyan még nem volt, de már 11-én helyet kapott benne az első esemény.

A művelődési otthon felújítására még az előző községvezető mandátumában nyert pályázatot Balavásár, a támogatási szerződést 2018-ban írták alá, a kivitelezési munkálatok pedig 2020 őszén kezdődtek el – tudtuk meg *Varga Adorján* polgármestertől. A 2,2 millió lejes beruházás nagy részét az országos vidékfejlesztési programból (PNDR) fedezték, a község önrésze 123 ezer lej volt. A munkálatok során teljesen kicserélték az épület tetőszerkezetét a gerendázattól a héjazatig, átalakították és megújították az előadótermet, ahol faparkettát használtak a padlóburkolásra, továbbá a gipszkartonozott mennyezet helyett végül rétegelt fagerendázatos mennyezet készült, amely mutatósabb is, jobban illik egy középülethez. Az ingatlanban egy ifjúsági és sporttér is helyet kap, itt van a könyvtár, egy rendezvényterem, gyűlésterem, iroda és konyha is, mindezek szintén megújultak – mondta el érdeklődésünkre az elöljáró. A hivatalos avatóra még nem került sor, de a helyiek már birtokba vehették az épületet, februárban már volt kosaras bál és egy színházi előadás is, a gyűléstermet az önkormányzati és falugyűlésekre egyaránt használják.

A kivitelezés a vártnál jobban elhúzódott, egyrészt előre nem látott tényezők késleltették, mint a koronavírus-járvány, az építkezési anyagok és az energiaárak emelkedése, ezért többször újra kellett gondolni a tervet, hogy elfogadható áron készüljön el. A minőségre is odafigyeltek, a kivitelezőnek csak annyit tudnak felróni, hogy nem tudta tartani az eredeti ütemtervet, de a munkája megfelelő volt. Összességében a végeredmény láttán azt mondhatják, hogy megérte a fáradozást – vonta le a következtetést a polgármester, hozzátéve, hogy az eredmény mindenkinek tetszik, csak pozitív visszajelzéseket kaptak.

A település egyetlen meghatározó tevékenységet kifejtő civil szervezete a Balavásárért Egyesület, amelynek szinte állandó programjain megtelik a kultúrotthon. Éppen ezért hatalmas örömmel fogadta az épület felújításának befejezését és átadását az egyesület programfelelőse. *Székely Ella* kifejtette: a szervezet székhelye nagyon kicsi, az is tele van, ezért állandóan helyszínt kellett keresni a rendezvényeiknek, az elmúlt évben is négy alkalommal kellett a helyi Romantik éttermet igénybe vegyék a nagyobb események szervezéséhez. Annál nagyobb volt az öröm, hogy idén már a kultúrotthonban tarthatták a házasság hete keretében szervezett bált, ahol 76 házaspárt fogadhattak. Egy hét múlva pedig már a Spectrum Színház előadásának, Petőfi Sándor Bolond Istókjának örülhetett a balavásári közönség. Az épület nagyon elegáns, meleg, mindennel felszerelt, és mindenkinek tetszik – mondta el a maga és a helyiek véleményét Székely Ella, akitől azt is megtudtuk: az egyesületnek idén is sok programja lesz, ezért nagy segítség számukra a kultúrotthon megnyitása, hiszen hét-nyolc rendezvényt már itt tudnak megtartani az év folyamán.

Szóba került az épület jövőbeni hivatalos felavatása, a névadás, de erről még egyeztetniük és dönteniük kell a helyieknek – értesültünk.

A hónap elején megtörtént a műszaki átadás, szép, elegáns és meleg épületet vehetett át az önkormányzat — Fotó: Varga Adorján

Táskás tata

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Elek bácsi 62 évesen lett újra iskolatáskás, és közel tíz évig nem is mondott le a mindig degeszre tömött kellékről. Hol rózsaszín egyszarvús, hol sötétkék autós, néha pedig denevér- vagy pókemberes poggyász díszelgett a jobb vállán, attól függően, hogy a négy unoka közül éppen melyiket kellett délben tanítás után hazavinnie. Sorban nőttek a gyerekek, két-három éves időtávval egymás között – amikor a legnagyobb ötödikes volt, az utána következő a harmadikot járta –, így az is előfordult, hogy egyszerre több lurkóról kellett iskola után gondoskodnia. Ilyenkor mindkét válláról táskák lógtak, de az idős férfi a megsokszorozódott súly alatt is egész lényéből ragyogott.

– Sosem tettem különbséget az unokáim között – szögezte le Elek bácsi beszélgetésünk elején. – A nagyobbaknak éppen úgy kijárt a figyelem, mint a kicsiknek, tőlem sosem hallották, hogy „te már ennyi vagy annyi éves vagy, cipeld csak a csomagod, amíg én az öcsédnek, húgodnak, unokatestvérednek a szolgálatára állok”. Mindig is úgy tartottam, hogy a gyerek együtt nő a rá rótt feladatokkal, és mivel a nagyobb jobban meg van terhelve a kisebbnél, legalább annyira segíteni kell, mint azt. Amikor a lányaim kislányok voltak, nem tudtam sok időt tölteni velük, mert vagy a gyárban robotoltam, vagy „maszekeltem”, hogy jusson mindenre a családnak. A feleségem egészségi okokból otthon maradt a két gyerekkel, háziasszonyként teljesített szolgálatot – tisztában vagyok vele, hogy ez sokszor nagyobb kihívást jelentett, mint nekem az egész napos munka –, így végül is kijutott nekik a szülői törődésből, bennem viszont hiányérzet maradt. Nagyapaként igyekeztem mindent bepótolni, és úgy érzem, sikerült is megtennem a tőlem telhetőt. A kisebbik lányom hamarabb lett édesanya – két igazi vasgyúróval áldották meg őt és a vejemet az égiek –, aztán a nagyobbik is sorra került, neki egy fia és egy lánya született. Igazi, szép barátság alakult ki az unokatestvérek között, sosem tapasztaltam, hogy bármiért rivalizálnának. Igaz, a két nagyfiúban bujkált némi túlzott magabiztosság a kisebbekkel szemben, de gyerekek lévén ezt sem lehet igazán felróni nekik. Borzasztóan szórakoztattak a társalgásaik, amikor úgy alakult, hogy a szülők elfoglaltsága miatt mind nálunk töltötték a délutánt. Leginkább a hazafele vezető utat szerettem, meg azt a húsz-harminc percet, amíg vártam rájuk az iskola udvarán. Mindig jóval kicsengetés előtt mentem, így alkalmam volt összebarátkozni a többi „ügyeletes” nagyszülővel. Bár egyedül voltam férfiember a hölgykoszorúban, az én társaságomat sem vetették meg, még a friss piaci híreket is megosztották velem.

– Egy iskolába jártak az unokák? – szóltam közbe.

– Csak a testvérek, így olyankor, amikor mind rám voltak bízva, két tanintézetben „tettem tiszteletemet”. De nem volt nagy távolság a kettő között, így össze lehetett hangolni az útvonalat. A kisebbik lányom mindig önállóbb volt, és a fiait is így nevelte, így harmadikos koruktól ők már többnyire egyedül jártak, csak olyankor volt rám szükség, amikor mindkét szülőjük estig foglalt volt. A legkisebb fiút és a lányunokámat még hatodikos korukban is kísérgethettem, utána azonban szépen, udvariasan „kiiktattak” a programból. Az első perctől megértettem, hogy kiskamaszként már szégyellik a jelenlétemet az osztálytársaik előtt – pedig nem mondták ki, hogy meg ne bántsanak, csak diszkréten hátrább maradtak, vagy előbbre mentek a többiekkel, és megkértek, hogy a táskájukat se vigyem többet. De bármennyire is értettem a szóból, nem volt könnyű elfogadni az új helyzetet. Amíg volt kit hazavinni, a feleségemmel elosztottuk a napi feladatokat – ő ebédet főzött a csapatnak, amíg én a gyerekek után mentem –, a tanulásban pedig felváltva segítettünk: én a matekben, fizikában, történelemben, ő a magyar és a román leckék megtanulásában. Amikor két éve véget ért ez a közös program, egy kicsit elveszettek lettünk az asszonnyal. Megfordult a fejemben, hogy vállaljuk el más kisiskolás gyerekek délutáni felügyeletét, de éreztem, hogy erre már nem lenne energiánk. Az utóbbi időben visszeresek a lábaim, nem mozgom már olyan virgoncan, mint pár évvel ezelőtt. A feleségem cukorbeteg, sokszor gyengélkedik. Így nem is erőltetem a „tatás-mamás” szerepet. Az unokáinkkal persze továbbra is tartjuk a kapcsolatot, kétháromnaponta hívnak telefonon, és olyankor van, hogy egy órát is beszélgetünk. A legnagyobb jövőben érettségizik, ügyes, okos fiatalember, rettenetesen elfoglalt, mégis szakít időt ránk. Talán vele a legszorosabb a barátság, és ha az elmúlt évtizedre visszagondolok, ez tulajdonképpen mindig is így volt.

– Mivel töltötték ki a feleségével az időt, amit korábban unokázással töltöttek? – kérdeztem Elek bácsitól, mielőtt elköszöntünk volna.

– Újra elkezdtünk römizni, mint anno fiatalkorunkban – mosolyodott el beszélgetőtársam. – És persze sokat beszélgetünk, meg még többet hallgatunk. Számomra nincs is megnyugtatóbb egy csésze kávénál, amit csendben, kényszerszavak nélkül fogyaszthatsz el a hozzád legközelebb álló személylyel. Ez általában a nap második legörömtelibb eseménye. Az elsőt pedig, gondolom, kitalálja: amikor énekelni kezd a telefon.

3P
PÉNZ * PIAC *PROFIT

Szerkeszti: Benedek István

Folytatódik a tej- és gyümölcsprogram az iskolákban

Február 24-én a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján közzétették azt a sürgősségi kormányrendelet, amely módosítja és kiegészíti az Európai Unió által felkarolt iskolaprogramra vonatkozó 13/2017-es kormányrendeletet. Mint ismeretes, a 2017/2018-as tanévtől kezdődően a rendelet módosította a korábbi jogszabályt, amely a gyümölcs- és tejfogyasztást ösztönzi az iskolákban.

A 2023. augusztus 1. és 2029. július 31-e közötti új uniós pénzügyi időszakhoz egyeztetve a hazai jogszabályokat, a honlapon közzétett rendelettel a 2023/2024-es tanévben is folytatják az Európai Unió mezőgazdasági garanciaalapjából támogatott programot, amelynek köszönhetően mintegy 1,9 millió óvodás és kisiskolás gyerek az oktatási intézményekben gyümölcsöt vagy friss zöldséget, tejet vagy valamilyen tejterméket és péksüteményt kaphat. A kormányrendelet elfogadása után a kormány évente költségvetési keretet biztosít a programra, figyelembe véve az unió által iskolánként megszabott támogatást. Az unió által megszabott keretösszeg (106/2023-as EU-rendelet) szerint tanévenként 6.178.236 euró jár gyümölcs- és zöldségvásárlásra, míg további 11.303.390 eurót lehet fordítani tejvásárlásra. A péksüteményeket a hazai költségvetésből fizetik. A programot lebonyolító hatóság: a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium, valamint az Egészségügyi és az Oktatásügyi Minisztérium. A termékeket a megyei hatóságok kell beszerezzék helyi termelőktől, akik önkéntesen jelentkezhetnek az iskolaprogramban való részvételre.

A jogszabály a https://www.madr.ro/proiecte-de-acte-normative/8057-proiect-oug-programul-in-scoli.html elérhetőségen tanulmányozható – áll a minisztérium közleményében. *(v.gy.)*

A megélhetési válság még hónapokig tarthat Európában

Az energiaválság után ezúttal a megélhetési válsággal kell megküzdenie Európának. A jelenség rendkívül összetett, azonban a legnagyobb figyelem az élelmiszerárak alakulására irányul, mely minden háztartásra hatással van. Bár februárban rekordalacsony volt a gáz ára, az élelmiszerek mégis folyamatosan drágultak.

– Amikor az energia- és élelmiszerárakról beszélünk, figyelembe kell vennünk egy késleltető hatást. A most tapasztalható alacsonyabb energiaáraknak bele kell épülniük a termelési költségekbe. Az árak, amelyeket ma a boltban látunk, a hat hónappal korábbi energiaárakat mutatják, mert akkor állították elő a termékeket. Ezért az élelmiszerárak csökkenése körülbelül hat hónap múlva várható, amennyiben stabil marad az energia ára – mondta Rick De Oliveira energiaügyi szakértő.

Januárban 18,4%-os volt az átlagos élelmiszer-infláció az Európai Unióban. A legmagasabb, 48,2%-os infláció Magyarországon, míg a legalacsonyabb, 10,3%-os Cipruson volt.

– Úgy gondoljuk, hogy a fogyasztói bizalom nőni fog az év végéig. A megélhetési válság leküzdése azonban hosszabb időt vesz majd igénybe – mondta De Oliveira.

A Világgazdasági Fórum 2023-as elemzése szerint a globális társadalomra a legnagyobb veszélyt jelenleg a megélhetési válság jelenti. *(Euronews)*

Országos tájékoztató karaván

A nemzeti mezőgazdasági stratégia lehetőségeit népszerűsítik

Február 25-én egy országos tájékoztató karaván keretében Petre Daea **mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter a Piteşti-mărăcineni-i Gyümölcstermesztő Kísérleti Intézménybe látogatott, ahol az országos mezőgazdasági stratégia lehetőségeiről beszélt a jelenlevőknek.**

A miniszter elmondta, az unió által is elfogadott országos mezőgazdasági stratégia költségvetése szerint a 2023–2027 közötti időszakra 15,8 milliárd eurót szánnak, ezen belül a direkt támogatásokra 9,78 milliárd eurót, a különböző szakágazatok fejlesztésére 151 millió eurót, és a társult támogatásokra az országos költségvetéssel együtt 5,87 milliárd eurót fordíthatnak.

Hatalmas lehetőség van a gyümölcstermesztő ágazat fejlesztésére, amiben partnerek az egykori kísérleti állomások, a termesztők is érdekeltek, csak a különböző pályázatok bürokratikus adminisztrációját kell csökkenteni, amelyek nehezítik a beruházásokat, eddig emiatt is pályáztak fenntartásokkal támogatásokra a mezőgazdászok.

Folytatni kell a gépesítést, az új technológiák bevezetését, hiszen ez a kulcsa a teljesítménycélú gazdálkodásnak. Az uniós támogatásnak köszönhetően eddig Romániában 293.000 traktort vásároltak a gazdák. A megfelelően felszerelt gazdaságok eredményesek, ezt tükrözi a termésmennyiség is. Nincs okunk panaszra… – jelentette ki többek között a miniszter.

Az EU legutóbbi határozata szerint hét éven belül jelentősen kell csökkenteni a húsfogyasztást. Arról kérdezték a minisztert a jelenlevők, hogy milyen lépéseket tesz ez irányba a minisztérium? A szaktárcavezető megszokott módon válaszolt: „Esszük azt, amit eddig…” Majd kifejtette, szeretnék növelni az állatállományt Romániában, ezért továbbra is a saját költségvetésből felkarolják az állattenyésztőket.

„Persze ehhez megfelelő növénytermesztésre, takarmány-előállításra van szükségünk, ennek egyetlen lehetősége, hogy megdolgozzuk a földeket, és ahol kell, meggátoljuk a növénybetegségek elterjedését, illetve az egyéb kártékony hatást.” Hozzátette: 71 beruházási objektumot támogatnak a hazai költségvetésből, ebből 28 a sertés- és szárnyastenyésztést célzó projektekre vonatkozik. Ezek elsősorban a biológiai anyag behozatalának csökkentésére irányulnak. Azt is szóvá tette, hogy fontos jogszabály-módosítást nyújtottak be a parlamenthez, amely az afrikai sertéspestis megelőzésére és a kártérítési eljárásra vonatkozik. A beszélgetéseken jelen levőknek lehetőségük volt az országos mezőgazdasági stratégia más részleteiről a legilletékesebb forrásból tájékozódniuk. *(vajda)*

MaStart Businessreggeli

A vállalati paradoxon

Nagy-Bodó Szilárd

A fiatal vállalkozók többsége nem mindig tudja elképzelni, hogy melyik az az út, amellyel eredményesebb lehetne, illetve az esetleges gyakorlat hiánya miatt gyakran nincs tisztában azzal, hogy milyen részletekre kell odafigyelnie. Nekik is kíván segítséget nyújtani a St. Georgius Manager Club és a MaStart. A két szervezet tavaly óta közösen minden hónap utolsó csütörtökén megszervezi a Businessreggelit.

A St. Georgius Manager Club keretében 2022-ben vezetőségi váltás volt. Jelenleg hét vezetőségi tag van a Manager Clubon belül, akik szakágak szerint leosztották egymás között azokat a vállalkozásokat, amelyek részét képezik a szervezetnek. Az egyik ilyen doménium a fiatal vállalkozókat foglalja magába. Számukra is szeretnének segítséget nyújtani annak érdekében, hogy tudják megőrizni és fejleszteni a vállalatukat. E célból született meg a Businessreggeli koncepciója is. Ez azt jelenti, hogy minden hónap utolsó csütörtökén találkoznak a fiatal vállalkozókkal – és nem csak –, akik, miközben elfogyasztják a reggelit, tartalmas előadást hallgatnak meg, mondta el lapunknak *Parajdi Borbála*, az EuroTop Consulting ügyvezető igazgatója, a Businessreggeli szervezője. Hozzátette azt is, hogy az első alkalom óta folyamatosan növekszik azok száma, akik részt vesznek az eseményen. A fő célközönség a fiatal vállalkozók, de bármilyen céget, cégvezetőt szívesen látnak.

Parajdi Borbála hozzátette, hogy az eddigi Businessreggeliken a HR és marketing, a szerződéskészítés, a pályázatírás vagy a márkaépítés témakörében hallhattak előadásokat a résztvevők. A szervező azt is elárulta, hogy március utolsó csütörtökén gazdasági szakértő fog előadást tartani.

A Businessreggeliket a MaStart és a St. Georgius Manager Club Facebookon-oldalán hirdetik meg, két-három héttel az esemény előtt. Az érdeklődők minden esemény leírásában találnak egy online űrlapot, kitöltésével jelentkezhetnek az adott, reggelivel egybekötött előadásokra.

A februári Businessreggeli témája a márkaépítés volt. Ezzel kapcsolatban *Tóth Attila*, a Cognitive Creators digitális stratégája elmondta, hogy ez a vállalatokon belüli stratégiakérdés, amelyre nagy figyelmet kellene fordítani. A szakember szerint a legtöbb vállalkozás azzal küzd, hogy ezt egy operatív folyamatként próbálja kezelni, és egy marketinges vagy designnal foglalkozó kollegának adja ki a feladatot, miközben a márkaépítés fontossága a pénzügyekben is kimutatható. Adatokkal lehet alátámasztani, hogy a globális márkák között azok, akik foglalkoznak brandépítéssel, többszörösen túlteljesítik azokat, akik ezt nem tudatosan végzik. Tóth Attila úgy vélekedett, hogy minden cég kellene rendelkezzen egy tervvel erre vonatkozóan, amivel foglalkozik is, hiszen nem szabad azt hinni, hogy ez magától képes fejlődni.

A márkaépítés területén több módszertan létezik, ezek közül Tóth Attila egy hárompilléres módszerre hívta fel a vállalkozók figyelmét. Az első pillér a felkészülés, ez a tulajdonosokat, vezetőket érinti, azokat a személyeket, akik a vállalkozás jövőjét határozzák meg. Arra kell fókuszálni, hogy a vállalkozás jellemvonásai legyenek meghatározva, valamint az, hogy milyen képet kommunikáljunk magunkról. A második pillér arról szól, hogy ezeket a jellemvonásokat hogyan lehet a gyakorlatba ültetni. Mit jelentenek ezek a logóban, a honlapon vagy akár egy e-mail szövegében. A harmadik pillér a tudatos brand menedzsment, ilyenkor azt kell figyelni, hogy az az irányvonal, amit elkezdünk felépíteni, megvalósul-e. Amennyiben nem, akkor fel kell deríteni az okot, és megvizsgálni azt, hogy hogyan lehet ezen változtatni.

A digitális stratéga a kezdő vállalkozóknak azt javasolja, hogy havonta egyszer nézzék meg, hogy arra tartanak-e, amerre szeretnének, és ha nem, akkor gondolkodjanak, hogy milyen tényezőkön kellene változtatni.

A digitális stratéga elmondta, hogy a honlapok, mobiltelefonos alkalmazások és egyéb online felületek jelenleg dominálják a fogyasztói élmények megszerzését. Ezzel együtt viszont még van néhány olyan iparág, amely még nincs annyira jelen a digitális világban, viszont ez nem azt jelenti, hogy nem is jut el oda, vélekedett Tóth Attila. Napjainkban, amikor brandfejlesztésről van szó, elkerülhetetlen, hogy az online megoldásokról, a közösségi médiáról is szó essen, illetve az itt történő kommunikációról. Továbbá az sem elhanyagolható, hogy milyen sajtóorgánumokban van szó az adott vállalkozásról, és ott hogyan írnak róla, mert ez is képes alakítani a közvéleményt.

Tóth Attila kitért a mesterséges intelligenciára is, amely számos embercsoport körében pánikot váltott ki, hiszen, látva a ChatGPT tudását és fejlettségét, sokan úgy gondolták, hogy nem lesz szükség a munkájukra.

Értelemszerűen lesznek olyan munkakörök a jövőben, ahol a mesterséges intelligencia teljesen képes lesz helyettesíteni az embert, viszont a vállalatfejlesztéshez szükséges kreativitást és gondolkodást egyhamar egészen biztosan nem fogja tudni helyettesíteni.

A februári Businessreggeli — Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

Téli nagytakarítás az ACS Marosvásárhelynél

Czimbalmos Ferenc Attila

Az ACS Marosvásárhely közeli és jövőbeli célkitűzéseit is felvázolták a napokban tartott sajtótájékoztatón, amelyen bemutatkoztak a szakosztály új szerzeményei.

Mint arról hétfői lapszámunkban már beszámoltunk, a klubnak új sportigazgatója van: a futballistaként a Marosvásárhelyi FCM-nél is megfordult Karda Attila az egykori AS Armata játékosának, Karda Mártonnak a fia, sportvezetőként a 2. ligás Szatmárnémeti Olimpiát elnökölte, az utóbbi időben pedig játékosügynökként tevékenykedett. A sajtótájékoztatón elmondta, a nyárig erősebb csapatot akarnak kialakítani, hogy a következő évadban bekerüljenek a felsőházi rájátszásba.

Ehhez már most nagytakarítást tartottak. Mint arról beszámoltunk, elküldték több játékosukat – Mircea Ungurt, Csegöldi Ottót, Laczkó Szilvesztert, Darius Ghircát, Potor Davidot, Szilágyi Lorándot, Mihály Zoltánt és Ruben Vecerdeát –, valamint Siklódi Tibor kapusedzőtől is megváltak.

A helyükre érkezett játékosok közül a 19 éves Barabas Marius hátvéd az FK Csíkszeredától igazolt ide, a 2. ligás klub U19-es alakulatával az elmúlt két évben kétszer megnyerte az Elit Ligát, játszott az UEFA Youth Leaque-ben, és bemutatkozott a másodosztályú felnőttcsapatban. A 31 éves támadó Kulcsár Kornél sokadik klubváltásánál tart, kb. száz NB I-es meccset tud maga mögött a Kaposvár, a Pápa és a Budafok színeiben, de megfordult Zalaegerszegen, Győrben és Sopronban is. A 23 éves középpályás, Amir Jorza kétszer jutott fel az élvonalba az Aradi UTA-val és a Bukaresti Rapiddal, az utóbbi időszakban a Resicabányai CSM és a Zilahi SCM játékosa volt. A 24 éves, kolozsvári születésű védekező középpályás Csiki Norbert az FC Putnoktól érkezett, ő a Kolozsvári CFR-nél nevelkedett, és az FK Csíkszereda és a Székelyudvarhelyi FC labdarúgója volt. A 21 éves ghánai támadó Clinton Osei pedig az NB II-es Kozármislenytől jött az ACS-hez, de három és fél évet töltött az MTK Budapestnél is.

„Az együttes mindhárom kapusát ismerem, dolgoztam már velük, tapasztaltabbak lettek. Remélem, hasznos munkát tudunk végezni” – mondta el Fekete Károly kapusedző, akit az elküldött Siklódi Tibor helyére irányítottak Csíkszeredából a fiókcsapathoz. Az újonnan érkezett szakember neve ismerős lehet a marosvásárhelyi focibarátoknak, hiszen korábban kilenc évet dolgozott a FCM, majd ASA néven szerepelt alakulatnál, az utóbbi öt évet az FK Csíkszeredánál töltötte.

Az ACS Marosvásárhely a hetedik helyen áll a 3. liga IX. csoportjában. A tavaszi évadot márciusi 11-én az éllovas és veretlen Vajdahunyadi Corvinul otthonában kezdi az együttes.

Szegeden nyert a Siófok, a legjobb hat között a Dinamo 1948

A Siófok 1-0-ra nyert Szegeden a magyar labdarúgó NB II 25. fordulójának utolsó, hétfői mérkőzésén. A vendégek három nyeretlen találkozó után gyűjtötték be ismét a három pontot az NB II-ben.

A román másodosztályban a nemrégiben tulajdonosváltáson átesett Dinamo 1948 kiütötte a sereghajtó Konstancai Unireát. A fővárosiak az utolsó száz méteren próbálnak a felsőházi rájátszásba bekerülni, a 2. liga legutóbbi fordulójának eredményei nyomán saját kezükbe került a sorsuk, a hátramaradt három mérkőzésen aratott három győzelemmel biztosan a legjobb hat között folytathatják.

Eredmények:

* *NB II, 25. forduló:* Szeged-Csanád Grosics Akadémia – BFC Siófok 0-1.
Az élcsoport: 1. Diósgyőri VTK 55 pont, 2. MTK Budapest 53, 3. Pécsi MFC 44.

* *2. liga, 17. forduló:* Bukaresti Dinamo 1948 – Konstancai Unirea 6-0.
Az élcsoport: 1. Bukaresti CSA Steaua 34 pont (32-18), 2. Jászvásári CSM Politehnica 34 (24-12), 3. Galaci Suporter Club Oțelul 32, 4. Unirea 04 Slobozia 30 (27-12), 5. Dési Unirea 30 (20-23), 6. Dinamo 1948 27 (24-16), 7. Bodzavásári Gloria 27 (23-19).

Hétközi forduló a Szuperligában

A lapzárta után befejeződött Nagyszebeni Hermannstadt – Kolozsvári FCU, Chindia Târgoviște – FC Universitatea 1948 Craiova és Konstancai FCV Farul – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK mérkőzéssel rajtolt tegnap a román labdarúgó Szuperliga 28. fordulója.

A további program:

* *ma:* CS Mioveni – FC Voluntari (16 óra), CSU Craiova – Campionii FC Argeș Pitești (18 óra), Botosáni FC – Bukaresti Rapid 1923 (20.30 óra);

* *holnap:* Kolozsvári CFR 1907 – Aradi UTA (17 óra), Bukaresti FCSB – Petrolul 52 Ploiești (20 óra).

FIFA-gála: Az argentin válogatottal világbajnok Messi az év játékosa

A Paris Saint-Germain argentin válogatott támadója, Lionel Messi nyerte az év játékosa címet a Nemzetközi Labdarúgó-szövetségnél (FIFA), a kitüntetést hétfő este a párizsi díjátadó gálán adták át.

A 35 éves játékmester elsősorban azzal érdemelte ki a címet, hogy ötödik világbajnokságán sikerült a csúcsra juttatnia az argentin válogatottat, amelyet hét góllal segített a katari eseményen.

A végeredmény a szurkolók szavazatai mellett a szövetségi kapitányok, válogatottak csapatkapitányai és újságírók voksai alapján alakult ki. Messi mellett klubtársa, a vb francia gólkirálya, Kylian Mbappé, valamint a Real Madriddal Bajnokok Ligája-győztes francia Karim Benzema szerepelt a szűkített listán.

Messi harmadszor nyerte el a FIFA év játékosa címet, négyszer pedig akkor bizonyult a legjobbnak, amikor a FIFA az Aranylabda-szavazással együtt választotta ki a legjobbat. Mbappé és az aranylabdás Benzema még nem volt az év játékosa a nemzetközi szövetségnél.

„Elértem az álmomat annyi küzdelem és szenvedés után. Ez a legszebb dolog, ami történt velem pályafutásom során. Ez minden játékos álma, de csak kevesen tudják elérni, és én megkaptam” – mondta a vb-címről az aranylabdával is hétszer kitüntetett Messi, aki szerint ez a díj „elismerés az egész csapat számára az elvégzett munkáért”.

Messit még egy elismerés érte, ugyanis az eseményen hirdették ki mindkét nem álomcsapatát a játékosok szavazatai alapján, ebben pedig sorozatban 16. alkalommal kapott helyet, ami rekordnak számít.

Az év legszebb góljáért járó, 14. alkalommal odaítélt Puskás Ferenc-díjat most először parasportoló érdemelte ki, ugyanis az amputált lábú Marcin Oleksy ollózós találata kapta a legtöbb szavazatot. Oleksy tavaly novemberben a mankójára támaszkodva ollózott a kapu bal alsó sarkába az amputált lábúak Warta Poznań – Stal Rzeszow lengyel bajnoki mérkőzésen.

„A futball családja segített a legnehezebb pillanatokban, hogy megmutassam: ilyen gólt tudok szerezni” – mondta a boldog győztes, aki Alessandro Del Pierótól és Carli Lloydtól vette át az elismerést. Oleksyt több mint tíz éve elütötte egy autó, és a baleset következtében kellett amputálni a bal lábát.

A 11 jelölt közül Oleksy mellett még a brazil Richarlison és a francia Dimitri Payet szerepelt a szűkített hármas listán.

A gála elején videóösszeállítással és zenei produkcióval emlékeztek a futballtörténelem egyetlen háromszoros világbajnokára, a december 29-én elhunyt Pelére. A Fekete Gyöngyszemnek becézett legendás futballista özvegye különdíjat vett át Ronaldótól.

A további díjaknál a világbajnok argentin válogatott tarolt: a legjobb kapusnak Emiliano Martínezt, a legjobb edzőnek Lionel Scaloni szövetségi kapitányt választották, míg a szurkolók között is az argentinokat hozták ki győztesnek.

A nőknél az év edzője díjat az Európa-bajnok angol válogatott holland szakvezetője, Sarina Wiegman kapta, míg a legjobb kapus a szintén szigetországi Mary Earps lett. A legjobb női játékosnak járó elismerést viszont, akárcsak a tavaly, a spanyol Alexia Putellas érdemelte ki.

A másfél órás gálán a Fair Play-díjat a Cremonese georgiai labdarúgója, Luka Locsosvili kapta, aki tavaly februárban – még a Wolfsberger játékosaként – megmentette egyik ellenfele életét, ugyanis Georg Teigl egy ütközés után eszméletlenül elterült a földön, lenyelte a nyelvét, amelyet aztán Locsosvili húzott ki.

Fotó: a FIFA World Cup közösségi oldala

A díjazottak

A hétfőn rendezett FIFA-gála díjazottjai:

* az év legjobb férfi játékosa: **Lionel Messi** (argentin, Paris Sain-Germain);
* az év legjobb női játékosa: **Alexia Putellas** (spanyol, FC Barcelona);
* az év férfi kapusa: **Emiliano Martínez** (argentin, Aston Villa);
* az év női kapusa: **Mary Earps** (angol, Manchester United);
* az év edzője férficsapatnál: **Lionel Scaloni** (argentin, Argentína férfiválogatottja);
* az év edzője női csapatnál: **Sarina Wiegman** (holland, Anglia női válogatottja);
* FIFA-különdíj: **Pelé** (brazil);
* FIFA Puskás-díj (az év legszebb gólja): **Marcin Oleksy** (lengyel, Warta Poznań);
* FIFA Fair Play-díj: **Luka Locsosvili** (georgiai, Wolfsberger AC/Cremonese);
* az év szurkolója: **az argentin szurkolók**;
* az év férficsapata: **Thibaut Courtois** (belga, Real Madrid) – **Joao Cancelo** (portugál, Manchester City/Bayern München), **Asraf Hakimi** (marokkói, Paris Saint-Germain), **Virgil van Dijk** (holland, Liverpool) – **Casemiro** (brazil, Real Madrid/Manchester United), **Kevin de Bruyne** (belga, Manchester City), **Luka Modric** (horvát, Real Madrid) – **Karim Benzema** (francia, Real Madrid), **Erling Haaland** (norvég, Borussia Dortmund/Manchester City), **Kylian Mbappé** (francia, Paris Saint-Germain), **Lionel Messi** (argentin, Paris Saint-Germain);
* az év női csapata: **Christiane Endler** (chilei, Olympique Lyon) – **Lucy Bronze** (angol, Manchester City/FC Barcelona), **Mapi León** (spanyol, FC Barcelona), **Leah Williamson** (angol, Arsenal), **Wendie Renard** (francia, Olympique Lyon) – **Alexia Putellas** (spanyol, FC Barcelona) – **Keira Walsh** (angol, Manchester City/FC Barcelona), **Lena Oberdorf** (német, Wolfsburg) – **Alex Morgan** (amerikai, Orlando Pride/San Diego Wave), **Sam** Kerr (ausztrál, Chelsea), **Beth Mead** (angol, Arsenal).

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Dr. Balla Géza főbíró irányításával

Nemzetközi borverseny Dicsőszentmártonban

A Szent Márton Borlovagrend 43. alkalommal szervezte meg az Alsó-Kis-Küküllő menti borverseny díjkiosztó ünnepségét február 18-án délután Dicsőszentmártonban, a Három Fenyő vendéglőben. A borosgazdák és a közösség számára nagy jelentőséggel bíró borverseny sikerét ezúttal is a nagyszámú érdeklődő, a versenyre benevező szőlőtermesztők és bortermelők, a meghívott borbírák és előadók biztosították.

Szer Pálosy Piroska

A rendszerváltást követően alakult nonprofit borlovagrendek hagyományosan megszervezik az Alsó- és Felső-Kis-Küküllő menti borversenyeket. A dicsőszentmártoni, kelementelki, balavásári borversenyeket a baráti találkozások vidám hangulata jellemzi, de elmaradhatatlan a magyar nóta és tánc is. A szőlőtermesztéssel és borterméssel foglalkozó gazdák szerint a borversenyek számukra nem kimondottan a versengés miatt fontosak, bár az sem elhanyagolandó, ha a borpincéjükben oklevél tanúsítja a szőlőművelés verítékének minőségi eredményét. A hasonló érdeklődési körű társaságok számára tapasztalatszerzést, fejlődési és tanulási lehetőséget is jelentenek a bel- és külföldi megméretések.

Orbók Ferenc nagymester szerint idén is 245 bormintát neveztek be, ez a szám hozzávetőleg évente azonos. A beküldött minták között volt egy feketeribizli bor is, amit a bírák aranyéremmel jutalmaztak. A versenyre benevezők számára újdonságként ható élmény volt, hogy a dicsői borversenyt megtisztelte jelenlétével az Arad-hegyaljai borvidékről *dr. Balla Géza* egyetemi adjunktus, nemzetközi borbíró, aki csütörtökön elvállalta a borok besorolását, majd pénteken főbíróként a felálló öt borbíráló csoport vezetését. Dr. Balla Géza, a magyarországi Borakadémia tagja, aki amellett, hogy a Sapientia EMTE-n a Szőlészeti és Borászati Tanszék vezetőjeként oktatja a szakszerű szőlő- és bortermelés tudományát, Magyarországon 2018-ban az év bortermelője címet nyerte el, 180 hektáron termeszt szőlőt, Ópáloson pedig borpincét és panziót üzemeltet. Jelenlétével a bortermelők értékes tanácsokkal gazdagodhattak, egyben hozzájárult a versenyre benevezett borok még alaposabb elbírálásához. Az öt bírói csoport vezetői: *Tóth Csaba*, a gyulafehérvári római katolikus érsekség főborásza, *Pap Péter*, a magyarországi Borakadémia tagja, nagyenyedi borász, 2 ha szőlős tulajdonosa, *Takács Péter* verpeléti (Magyarország) szőlész-borász, aki több éve bíráskodik Dicsőszentmártonban is, *dr. Tana Cristina*, a hivatásos borkóstolók egyesületének oszlopos tagja, szakmérnök, a Liliacul borászat alkalmazottja, és nem utolsósorban *Jakab Sándor*, a Kisküküllő Borrend nagymestere, borász, több magyarországi borverseny borbírája. Rajtuk kívül bíráskodtak a Horgosról érkezett borászok és a Kisküküllő Borrend öt-öt tagja. A verseny egyik érdekessége volt, hogy minden olyan bormintát, amelyik elérte a 90 pontot, Balla Géza főbíró újrakóstoltatott a bírákkal, és ő is véleményezte azokat.

Jobbról balra: Bordi András, a nagyarany nyertese és Székely István, a legjobb olaszrizling különdíjazottja

A borbírák munkájának eredményeként 49 arany-, 83 ezüst-, 65 bronzérmet osztottak, és 48 bortermelő dicséretben részesült. Az idei versenyen 100 pontos értékelés volt. Nagyaranyat a 97 pontot elért neuburger boráért *Bordi András* ádámosi borász kapott, aki a nyertes borát a Küküllődombón termett saját művelésű szőlőjéből állította elő.

A második és a harmadik díjat a kelementelki *Orbán Mihály* szőlész/borász nyerte egy tramini, valamint egy chardonnay borával. A borlovagrend zászlós bora az olaszrizling, ezért minden évben a legnagyobb pontszámot elért olaszrizling tulajdonosát is díjazzák, az idén a borrend különdíját *Székely István* magyarkirályfalvi borász nyerte.

Amint dr. Balla Géza kifejtette, nagyon elégedett volt a verseny lebonyolításával, valamint a borbírálók komolyságával, és megígérte, hogy amennyiben lehetősége lesz rá, az elkövetkező versenyeken is részt vesz majd. A szombat délutáni díjkiosztást megelőzte a délelőtti kiruccanás, melynek során az erdőszentgyörgyi Rhédey-múzeumot látogatták meg a vendégekkel. A díjkiosztó ünnepség keretében négy új borlovagrendi tagot is avattak. A borkóstolóval és ünnepi vacsorával egybekötött eseményen a jó hangulatot a szászcsávási cigányzenekar biztosította.

Fotók: Hidi Levente

Három közösségi projekt támogatható

Adományozói Kör a Multinvestnél

Március 2-án, csütörtökön 17.30 órától Marosvásárhelyen, a Dózsa György utca 46–48. szám alatti Multinvest Business Center épületében, a 6. emeleten kerül sor a Marosszéki Közösségi Alapítvány szervezésében a 11. Adományozói Körre, amely teret ad a helyi kezdeményezések bemutatásának és támogatásának.

Az adománygyűjtő kezdeményezés interaktív és dinamikus módja annak, hogy a civil szervezetek vagy kezdeményező csoportok olyan emberek közönsége előtt gyűjtsenek anyagi forrásokat projektjeik támogatására, akik pozitív irányban szeretnének változtatni a közösségükben. Minden ötlet, minden lelkesedés, minden ember megérdemli, hogy meghallgassák. Ennél is inkább megérdemli, hogy támogatói legyenek, hogy hozzájáruljon egy felkészültebb, teljesebb és boldogabb civil társadalomhoz. Idén három olyan projektet választottak ki, amelyekért a közösség összefoghat:

Ezek a következők:

1. A város segít a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásában című projektet a Divers Egyesület kezdeményezte. Célja, hogy legalább 50 olyan gyermek és fiatal számára növelje az oktatáshoz való hozzáférést és az oktatás színvonalát, akik semmilyen oktatási formában nem vesznek részt, vagy akiket az iskolából való kimaradás veszélye fenyeget.

2. Abstinent, a morzsák az életért projekt fő célja, hogy felhívja a figyelmet a függőség veszélyeire, különösen a fiatalok körében, és hogy városunk közösségének rendelkezésére bocsásson egy függőségkezelő járóbeteg-központot.

3. Együtt az autizmuson keresztül és az autizmusért, amelyet a Gyulafehérvári Caritas valósít meg, és amelynek célja, hogy Marosvásárhelyen javítsa az autizmus korai felismeréséhez és diagnosztizálásához való hozzáférést, valamint az ADOS (Autism Diagnostic Observation Scheme), az autizmus diagnosztizálására alkalmas eszközkészlet megszerzését.

Mindenkit szeretettel várunk március 2-án a Multinvest Business Centerbe, hogy együtt járuljunk hozzá közösségünk és a körülöttünk élő közösségek jobb jövőjéhez! – áll a Marosszéki Közösségi Alapítvány felhívásában.

Adományozni online is lehet a https://www.fcmures.org/cerc-de-donatori/ro oldalon. *(szer)*

Újabb pénzügyi csalásra figyelmeztet a rendőrség

Banki ügyintézőkként lépnek akcióba

A román rendőrség tudomására jutott egy több hónapja tartó, egyelőre európai országokban (Németország, Ausztria, Hollandia, Finnország és Belgium) elterjedt csalási sorozat, amelyet kéretlen telefonhívások útján követnek el, és amelyben a gyanúsítottak banki intézményekben dolgozó személyeknek adják ki magukat, ezáltal nyúlnák le az ügyfelek banki megtakarításait.

Az áldozatokat arról tájékoztatják, hogy bankszámláik a kibertámadások következtében sebezhetővé váltak, és hogy a rendelkezésre álló egyenleget sürgősen biztonságos bankszámlára kell átutalniuk, különben fennáll a veszélye, hogy a számlákon lévő pénzt elveszítik.

Ily módon a gyanúsítottak ráveszik az áldozatokat – általában idős vagy a pénzügyi műveletekben járatlan embereket –, hogy utalják át a pénzüket az általuk ellenőrzött, ugyanannál a banknál nyitott bankszámlákra, ahonnan az összegeket azonnal kriptovalutákra váltják, ezáltal is megnehezítik a követésüket és a lebukást.

Ezt a fajta átverést a bűnüldöző szervek „telefonszám-hamisításként” ismerik.

A rendőrség arra figyelmezteti a lakosságot, hogy amennyiben ilyen jellegű kéretlen telefonhívásokat kapnak, ne kövessék a csalók által adott utasításokat, ne lépjenek be az esetlegesen küldött linkekre vagy mellékletekre sem, és azonnal lépjenek kapcsolatba a legközelebbi rendőri egységgel. Eddig a román rendőrség nem kapott értesítést az ilyen módszerrel elkövetett bűncselekményekről, ez a közlemény a polgárok tájékoztatását és a megelőzést szolgálja – tájékoztat közleményében az országos rendőrség. *(pálosy)*

Kifizetés tavasszal, a kiírásban szereplő összeggel

Szülőföldön magyarul program

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a Szülőföldön magyarul nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatásra, illetve hallgatói támogatásra vonatkozó program kapcsán olvasóink arról érdeklődtek, hogy az idei, 2023-as évi támogatás értéke megnőtt-e vagy sem.

Megkeresésünkre *Ady-Kovács-Ferenczi Noémi* programvezető elmondta, hogy a kedvezményezettek az idei tavaszi kifizetések során a kiírásban meghirdetett, 22.400 forintnak megfelelő, lejben kifizetendő támogatásban részesülnek. Egyelőre a leadott kérelmek hiánypótlási szakasza zajlik, a kifizetések március–április folyamán várhatók. *(pálosy)*

4 keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Elérkeztünk az SUV-éra halálához?

Tagadhatatlan, hogy a hobbiterepjárók az elmúlt évtizedben teljesen átvették az uralmat az autópiacon. Mindenki SUV-t akar venni, persze az már egy másik kérdés, hogy mi ennek az oka. Talán a státusszimbólum, talán a biztonság, talán a kényelem vagy mindezek ötvözete. Bármi is álljon a háttérben, az tény, hogy mostanra az SUV az úr, ezt bizonyítja az is, hogy míg a 2010-es évek elején a Ferrari azt mondta, hogy soha nem fog hobbiterepjárót gyártani, mostanra, pontosabban a múlt év végére elkészült az első ilyen típus, amelytől hatalmas profitot várnak, sokkal nagyobbat, mint a hagyományos modellektől. De ugyanez a jelenség megfigyelhető más sportautógyártóknál is, a Porsche esetében a Cayenne hozza a legtöbbet a konyhára, de a Bentley sem panaszkodhat a Bentaygára, vagy a Rolls Royce a Cullinanra. És akkor még nem is beszéltünk arról, hogy a Lamborghini minden létező rekordját megdöntötte az Urus. Ezekből is látszik, hogy az SUV-k a legkelendőbbek. De egyszer minden véget ér, és nem kizárt, hogy szép lassan ennek az árának is pont kerül a végére. Az ok pedig nem más, mint az elektrifikáció.

Érdemes belegondolni: egy SUV a felépítése és a kedvezőtlen légellenállása miatt sokkal többet fogyaszt – bármiből –, mint egy kombi vagy egy egyterű, miközben érdemben nincs benne több hely. Lehetne azt mondani, hogy a terepjárós kialakításuk miatt ezek a kocsik jobban bírják a strapát, de az az igazság, hogy ilyen tekintetben is sok esetben az látszik, hogy elég szerény képességekkel bírnak, arról nem is beszélve, hogy az értékük miatt a felhasználók nem is igazán akarják olyan körülmények, (vagyis útviszonyok) között használni, ahol esetleg valami baj érheti őket, mert az egészen biztosan nem lesz olcsó. Megint mások azt állítják, hogy mivel nagyobbak és robusztusabbak, biztonságosabbak is, azonban ez nem minden esetben igaz. Kiderült például, hogy a hátul ülők számára sokkal veszélyesebb egy SUV-ban a közlekedés, messze komolyabb sérüléseket lehet szenvedni. Arról nem is beszélve, hogy ha két SUV ütközik, akkor pont olyan károkat és testi sérüléseket lehet szerezni, mintha két egyterű, kombi vagy bármilyen azonos méretosztályba tartozó személygépjármű csapódna össze. Természetesen az ilyen tekintetben vett biztonságot jobb nem kipróbálni.

Az imént felsoroltakból tehát egyértelműen látszik, hogy nem igazán észszerű választás a hobbiterepjáró. Természetesen az is lehet, hogy ezek sem fogják elvenni a vásárlók kedvét, viszont az elektromos autók esetében a fogyasztás kérdése már mindenképpen olyan szempont lesz, ami sok embert elgondolkodtat.

Azt már régóta tudjuk, hogy 2035-től nem lehet belső égésű motorral szerelt autót értékesíteni az Európai Unióban, és jelenleg a legjobb választásnak az elektromos autó tűnik. Ezek tekintetében pedig örökös kérdés a hatótáv. A hatótáv – ami ugyebár felépítésükből adódóan nem erőssége a hobbiterepjáróknak. A gyártók között pedig már most is nagy a verseny, hogy ki tud minél nagyobb hatótávval rendelkező autót gyártani. Márpedig a nagyobb hatótávhoz a lapos, áramvonalas karosszéria és a lehető legkisebb súly szükséges, ezek pedig egytől egyig olyan paraméterek, amelyekben az SUV-k nem jeleskednek. Emiatt gondolja úgy Vincent Cobeé, a Citroën vezére, hogy a gyártók kénytelenek lesznek elengedni a hobbiterepjárókat, már ha versenyképesek akarnak maradni. Az elektromos autók korában ugyanis az lesz az igazán fontos, hogy kicsi, könnyű és hatékony autókat gyártsanak, a hedonizmus és a magamutogatás pedig háttérbe fog szorulni, legalábbis a francia gyártó vezetője szerint.

A jövő autói szempontjából Vincent Cobeé a Citroën Oil tanulmányautót hozta fel követendő példaként. A Citroën Oil bizonyos szempontból maga is egy SUV, legalábbis a formája arra emlékeztet, bár sokkal kisebb annál. A tanulmányautó mindössze 1000 kilogrammot nyom, és a viszonylag kicsi, 40 kWh-s akkumulátorával is képes elmenni akár 400 kilométert is. Hozzá kell tenni, hogy nem nagy a teljesítménye, így sokkal inkább egy városi autóról van szó, ami aranyosnak aranyos, viszont nem tudni, hogy mikor lesz belőle valóság, és hogy az fog-e találkozni az elképzeléssel.

A Citroën Oil elölről Forrás: Citroën

A Citroën Oil hátulról Forrás: Citroën

A Toyota sohasem látott hatalmas SUV-val állt elő

Nem mindenki gondolja úgy, hogy eljött a terepjárók korszakának a vége. A Toyota legalábbis egészen biztosan nem így gondolja, erre ékes bizonyíték az, hogy a múlt héten mutatták be a Highlander még nagyobb változatát. A Highlander már önmagában egy hatalmas autó volt, lényegében egy csapatszállító, amelynek a méretei csak akkor tűnnek fel igazán, ha elsétálunk mellette. Ha kicsit távolabbról szemléljük, akkor nem is tűnik akkora batárnak. Ez persze az egyik nagy előnye is. Miközben a hátránya az, hogy a hátsó üléssor nem a legtágasabb, és a beszállás, illetve a kiszállás sem a legegyszerűbb feladat. Erre kívánt megoldást nyújtani a Toyota a Grand Highlanderrel.

A megnövelt modell esetében az az ígéret, hogy a felnőttek számára is kényelmes harmadik üléssor fogja váltani az eddig szűkös padot. Ennek fényében a Grand Highlander 7 vagy 8 személyesnek lesz tekinthető a korábbi 4+3 vagy 5+3 helyett. Ezt az ígéretet pedig a számok is alátámasztják. Amennyiben a második és harmadik üléssort is lehajtjuk, 2,8 köbméternyi szabad hellyel gazdálkodhatunk, ami közel 400 liter többletet jelent a nem Grand kivitelhez képest. Ez a 400 liter pedig már egy közepes csomagtartó mérete, ez a növekedés pedig valóban eredményezheti azt, hogy teljes értékű lesz a harmadik üléssor is.

Továbbá nemcsak a méret, hanem a motorválaszték is bővül, de nem mindegyik piacon. Európában eddig is csak a 2,5 literes hibriddel volt elérhető a típus, míg a Föld más országaiban jelen volt a 2,4 literes turbós benzines is – hibrid hajtáslánc nélkül. Az új motor várhatóan Európában is meg fog jelenni, ez szintén egy 2,5 literes hibrid, amihez turbó is társul, és Hybrid Max névre keresztelték. Az új motor rendszerteljesítménye 367 lóerő lesz, míg a nyomatékgörbe 542 newtonméternél éri el a csúcsát. Ilyen adatok mellett a hajtás várhatóan 6-7 másodperc alatt gyorsíthatja fel a Grand Highlandert 100 km/h-ra, ami egy hatalmas csapatszállító SUV esetében sokkal több, mint amennyi indokolt lenne.

Toyota Grand Highlander Forrás: Toyota

Nem lesznek agresszívek a jövő Audijai

Audi Activesphere koncepcióautó, az Audi barátságosabb tervezése Forrás: Audi

Az autók designja mindig változott, és minden korszaknak megvoltak a maga stílusjegyei. Az 1980-as éveket például a szögletes, kockaformák határozták meg, míg az ezredforduló esetében már inkább a gömbölydedebb, lágyabb vonalak domináltak. Az utóbbi években pedig az agresszív megjelenése kapott főszerepet. Ennek egyik élllovasa pedig éppen az Audi. Ezért is furcsa, hogy a cég nemrégiben bejelentette, szakít ezzel a formavilággal, és barátságosabb, kellemesebb megjelenésű autókat fog tervezni.

A német márka designfőnöke, Marc Lichte azzal indokolta a döntést, hogy a szomszédban amúgy is háború dúl, az embereknek pedig a békére – és nem az agresszióra – kellene törekedniük. Ez pedig az autókon is kell látszódjon. A designfőnök arról is beszámolt, hogy ő sohasem kedvelte az agresszív formákat. Hozzátette, hogy az elektromos platform hatalmas szabadságot ad a tervezésben, hiszen nem kell a belső égésű motorral és annak a tartozékai jelentette korlátokkal számolni. Külön érdekesség, hogy Lichte szerint a jövőben egy stratégiát is kipróbálnak majd, amely értelmében először az autó belterét tervezik meg, a külsejével pedig csak ezután fognak foglalkozni. A felvetés kimondottan érdekes, kérdés, hogy milyen gépjárművek fognak így születni.

Megállapodott az EU és London az észak-írországi protokollról

Megszületett a megállapodás az Európai Unió és az Egyesült Királyság között a Nagy-Britannia és Észak-Írország közötti kereskedelmet szabályozó, rendkívül heves vitákat szító észak-írországi határprotokoll ügyében. A megállapodással megszűnt az áruforgalom elé emelt tengeri határ Nagy-Britannia és Észak-Írország között.

Mindezt Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke és Rishi Sunak brit miniszterelnök hétfőn Windsorban jelentette be.

Mindketten történelminek és egy új fejezet kezdetének nevezték az évek óta patthelyzetbe merevedett északír protokoll vitatott elemeiről való új keretmegállapodást. Hangsúlyozták, hogy több hónapos egyeztetéseknek köszönhetően született meg az átfogó kompromisszum.

A brit kormányfő hangsúlyozta: az unióval hétfőn elért megállapodás alapján azok a Nagy-Britanniából szállított termékek, amelyek végcélja Észak-Írország, „zöldfolyosón” léphetnek be északír területre, minden vámbürokrácia nélkül.

Az olyan termékek, amelyek átkerülhetnek Írországba, vagyis az EU területére, külön, „pirosfolyosón” át léptethetők be Észak-Írországba.

Átfogó kérdésekben sikerült megállapodni

A kérdésre, hogy mindenben sikerült-e megállapodni, a brit miniszterelnök azt felelte, hogy átfogó kérdésekben igen, de számos apróbb részletet majd a jövőben, a gyakorlati tapasztalatok alapján kell rendezni.

Rishi Sunak három fő témakörben vázolta a windsori keretmegállapodást: 1) határbürokrácia nélküli kereskedelem; 2) Észak-Írország helyzetének stabilizálása az Egyesült Királyságon belül; 3) az északír szuverenitás biztosítása, illetve az embereknek és cégeknek az európai közös piachoz való hozzáférésének szabályozása – mindez az ún. nagypénteki egyezmény alapján, tette hozzá Sunak.

Ursula von der Leyen is a nagypénteki egyezmény tiszteletben tartását és érvényre juttatását nevezte a most született windsori keretmegállapodás alapjának, ami előnyös az északír polgárok számára, és védi az európai közös piacot.

Mindkét vezető politikus két markáns példát említett a mindennapokból. Ugyanaz az élelmiszer- és gyógyszerkínálat lesz elérhető az északír szupermarketekben, mint az Egyesült Királyság többi részén is. Az Európai Bizottság elnöke biztos abban, hogy szoros és baráti viszony épül az EU és az Egyesült Királyság között, viszont megvédi az európai érdekeket.

A windsori keretmegállapodást el kell fogadnia a brit parlamentnek is

A leghevesebb vita tárgya eddig az volt, hogy az EU-ból való brit kilépés (brexit) után miként tartható, hogy ne kelljen fizikai határellenőrzést bevezetni az Ír-szigeten keletkezett uniós külső határon, az Ír Köztársaság és Észak-Írország határán.

A tárgyalások célja évek óta, hogy Észak-Írország harmonizált árukereskedelmi viszonyrendszerben maradjon az EU egységes belső piacával és vámuniójával úgy, hogy ne alakuljon ki vámhatár Észak-Írország és az Egyesült Királyság többi része között.

Az eddigi északír protokoll részeként az EU ragaszkodott ahhoz, hogy valahol legyen határellenőrzés az Egyesült Királyság legnagyobb szigete és a közös piac között.

A hétfőn bejelentett windsori keretmegállapodást el kell fogadnia a brit parlamentnek is. *(Euronews)*

Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának rekordhosszú ülésszakán

Ukrajna a fő téma

Minden bizonnyal az ukrajnai háborús bűntetteknek szenteli a legnagyobb figyelmet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának valaha volt leghosszabb ülésszaka, amely hétfőn kezdődött Genfben.

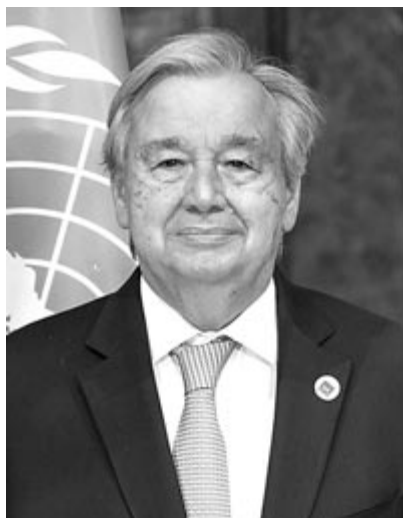

António Guterres ENSZ-főtitkár

(Forrás: Wikipédia)

A nemzetközi diplomácia közel 150 tekintélyes politikusa mond beszédet az első négy nap, ami szintén rekordnak számít a testület történetében.

Az értekezletet az ENSZ főtitkára nyitotta meg.

António Guterres kijelentette, hogy az ukrajnai orosz invázió az emberi jogok legsúlyosabb megsértése ma a világon, akár a haláleseteket, akár a rombolást, akár a lakosság elüldözését tekintjük. A lakosság és a civil infrastruktúra ellen végrehajtott támadásoknak rengeteg áldozatuk van, egyúttal borzalmas szenvedés forrásai – így fogalmazott a világszervezet főtitkára.

Az orosz külügyminiszter-helyettes csütörtöki felszólalását feszült várakozás előzi meg, és nagy valószínűséggel tiltakozás kíséri majd.

A tanácsnak szavaznia kell arról is, meghosszabbítja-e ukrajnai misszióját, amely március 20-án teszi közzé első írásos jelentését. A háborús bűnökről már szeptemberben beszámoltak a jelentéstevők.

A hathetes genfi vitasorozat az emberi jogoknak nemcsak az ukrajnai, hanem például az iráni, szíriai, haiti, etiópiai helyzetével is foglalkozik majd. *(Euronews)*

Az orvos, aki feltalálta a gépfegyvert – 120 éve halt meg Richard Gatling

„Ha fel tudok találni egy olyan lőfegyvert, amely gyorsasága révén egy embert is képessé tenne arra, hogy száz helyett álljon helyt, nem lenne szükség ekkora hadseregekre, és jelentősen csökkenne a csatáknak és járványoknak kitett emberek száma” – írta az amerikai Richard Jordan Gatling, az első működőképes gépfegyver feltalálója, aki százhúsz éve, 1903. február 26-án halt meg. Ma már tudjuk, számítása nem vált valóra. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

Richard Jordan Gatling 1818. szeptember 12-én született az észak-karolinai Hertford megyében, apja ültetvényes volt. Rövid formális iskolai képzés után az élet iskolájában edződött tovább, volt halász, törvényszéki írnok, tanító és boltos. Apja és több testvére is feltaláló volt, így nem csoda, ha huszonegy évesen ő is konstruált egy gőzhajópropellert, de nagy csalódására hasonló találmányt már előtte szabadalmaztatott a svéd John Ericsson. Ezután az ültetvényes apja által konstruált gyapotszedő gépet alakította úgy át, hogy az gabona betakarítására is alkalmassá vált. 1845-ben egy himlőjárvány alatt ő is elkapta a betegséget, és ellátás hiányában két hétig lebegett élet és halál között. Érdeklődése ekkor a gyógyítás felé fordult, és orvosi diplomát szerzett, de csak hogy kezelhesse magát és családját, nyilvános praxist soha nem folytatott.

Az amerikai polgárháború kitörése után, a kórházakat járva megdöbbenve tapasztalta, hogy csak minden hatodik katona esett el vagy sebesült meg golyótól, a többiekkel a táborokban összeszedett láz és betegség végzett. Gatling ekkor kezdett egy új, minden korábbinál hatékonyabb fegyveren dolgozni, mert komolyan hitte: így kevesebb katonára lenne szükség a háborúhoz, azáltal kevesebben is halnának meg, sőt a szörnyű emberveszteségek lehetősége miatt akár még a háborúk is megszűnnének.

Gatling hat, külön zárral és elsütő szerkezettel ellátott fegyvercsövet szerelt egy kézzel meghajtott tengelyre. A forgás során a lőszer a fegyver tetején elhelyezett tárból, felülről esett a csőbe, a kellő helyzetbe érve a cső elsült, majd tovább forogva kivetette a hüvelyt, és a folyamat újrakezdődött.

A megoldás újszerűsége nem a forgó mechanizmus volt (ezen alapult a Colt-féle revolver is), sem a tűzgyorsaságot növelő és a túlhevülést megelőző több fegyvercső, hanem a gravitációt kihasználó lőszeradagolás. A biztonságos fegyver az el nem sült töltényt is kivetette, és teljesen gyakorlatlan személyzet is kezelhette. A faállványra szerelt, ló vontatta első Gatling-puska 200 lövés/perc elméleti tűzerővel rendelkezett, ezt idővel 1200 lövés/percre tornázták fel.

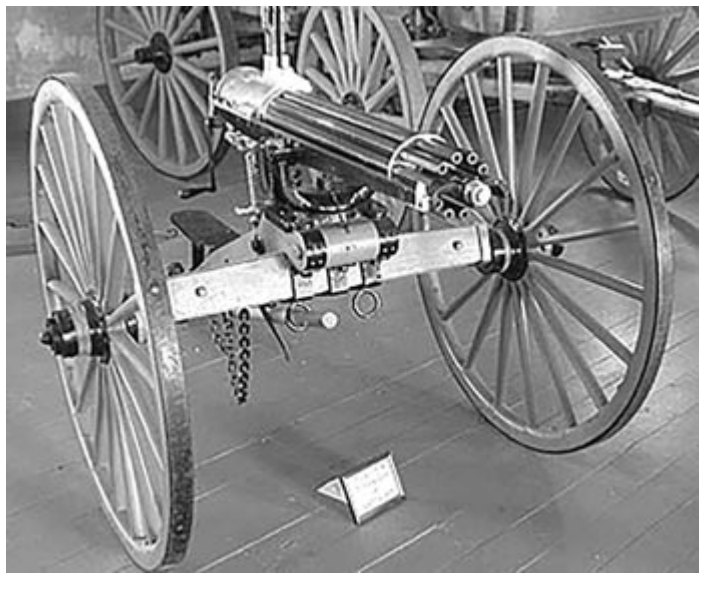

A katonai bürokrácia ennél lényegesebben lassabb volt, az 1862-ben szabadalmaztatott fegyverből nem is rendeltek a polgárháború alatt, bár egyes feltételezések szerint az északiak már használták az 1864-es James River menti csatában, a hadügyminisztérium csak 1866-ban állította rendszerbe. Gatling 1870-ben eladta szabadalmát a Colt cégnek, amely 1897-re teljesen magába olvasztotta gyárát.

A Gatling-fegyvert a 19. század végén kiszorította a használatból a teljesen automata, egycsöves Maxim-géppuska. A tetszhalálból a második világháború után támadt fel, amikor az amerikai légierő az addiginál gyorsabb és megbízhatóbb gépfegyverekre tartott igényt.

A megoldás a Gatling-fegyver modern változata lett, amely hidraulikus vagy elektromos motor által meghajtva percenként 6000-8000 lövés leadására képes, ráadásul hat csöve lévén a hagyományos gépfegyvernél hatszor nagyobb az élettartama. (Megjegyzendő, hogy a hollywoodi filmekben látottakkal ellentétben még „mini” változatai sem alkalmasak kézifegyvernek, hiszen csak üres tömegük fél mázsa, és akkor még nem beszéltünk a tüzelés közbeni visszarúgásáról.)

Gatling békésebb találmányokkal is gazdagította az emberiséget: tökéletesítette az illemhelyet, a bicikliket, gyapjútisztító gőzgépet épített, és kísérletezett a traktor elődjével. 1891-ben ő lett az amerikai feltalálók szövetségének első elnöke. A vagyonát rossz befektetései miatt többször elvesztő, majd újra meggazdagodó feltaláló 1903. február 26-án halt meg New Yorkban, viszonylag tehetős emberként. *(Képek forrása: Wikipédia)*

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

EGYESÜLETEK ALAPÍTÁSA, ÜGYINTÉZÉSE. Tel. 0729-567-876. (18745-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és NŐT a belesműhelybe. Tel. 0744-644-026. (23434)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Szilárd. (18850-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18810)

FAMETSZÉS, favágás, permetezés. Tel. 0770-621-920. (18875)

VÁLLALUNK: háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, hidroizolációt, meszelést és bármilyen javítást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (18807-I)

(Folytatás a 11. oldalon)

DORA OPTICS

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

-15% KEDVEZMÉNY SZEMÜVEGLENCSÉKRE

VAGY

-15% KEDVEZMÉNY SZEMÜVEGKERETEKRE

www.doraoptics.ro

MEDGYES
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

SEGESVÁR
Str. Mihai Viteazu Nr. 40.
0770 810 855

MAROSVÁSÁRHELY
(Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

TORDA
Str. Mihai Viteazu, Nr. 2.
0729 069 548

SZÁSZRÉGEN
(Libertății)
B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSLUDAS
B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7.
0735 786 853

(Folytatás a 10. oldalról)

MEGEMLÉKEZÉS

„Csak az hal meg, akit elfelejtünk, de szívünkben örökké élni fog, akit igazán szeretünk.”
Emlékezünk március 1-jén CSEH LEVENTÉRE halálának huszadik évfordulóján. Csendes nyugodalmat!
Szerettei. (18813)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk és emlékeztetünk március 1-jén drága gyermekünkre, KOVÁCS LÓRÁNT egyetemi tanárra halálának 6. évfordulóján. Emlékét örökké szívünkben őrizzük. Bánatos szülei, testvére és szerettei. (p.-l)

Fájó szívvel emlékezünk a marosvásárhelyi KINDA ARANKÁRA halálának 15. évfordulóján. Emlékét szeretettel őrzi menye, unokája és családja. (18899-l)

„Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg.”
Kegyelettel emlékezem drága szüleimre, SZILÁGYI KÁROLYRA és GYÖRGY ILONÁRA, akik 7, illetve 19 évvel ezelőtt távoztak az örökkévalóságba, ahol hitünk szerint találkozni fogunk.
Szeretett leányuk, Dalma Ausztriából. (18897-l)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagybácsi, rokon, ismerős, barát,
id. dr. KOLOZSVÁRI ZOLTÁN
nyugalmazott állatorvos
életének 79. évében, február 27-én, hosszas, türelemmel viselt betegség után elhunyt.
Temetése március 1-jén 13 órakor lesz a nyárádszeredai ravatalozóból.
A gyászoló család. (-l)

Fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, testvér, jó szomszéd, rokon,
KOVÁCS ADALBERT
életének 76. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.
Drága halottunk temetésére március 2-án, csütörtökön 15 órakor kerül sor a marosszentgyörgyi temetőben (a Vili temetkezési vállalat ravatalozójában).
A gyászoló család. (-l)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Székely Margitnak, együttérzünk vele szeretett férje, SZÉKELY ENDRE elvesztése miatt érzett mély fájdalmában. Doina, Margitka, Matild, Gabi, Kati, Csöpi és Angéla. (p.-l)

Kegyelettel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk a drága férjre, édesapára, nagytatára,
SZABÓ ALBERTRE
halálának ötödik évfordulóján.
„A szeretet soha el nem múlik.”
(1. Kor. 13,5)
Szerettei. (18898-l)

Lehullott egy levél, üres lett a ház, nincs már senki, aki a lelkedre vigyáz. Hiába mentél más hazába, itt minden olyan, mintha visszavárna. Ha ránk gondolsz a messzi égi partról, szinte hisszük, most is élsz, csak alszol. Fáj, ha rád gondolunk, s megszakad a szívünk, bár egy év telt el, kín gyötri a lelkünk. Úgy mentél el, ahogy éltél, csendesen, szerényen, drága lelked nyugodjon békében!
Kérjük az Istent, hogy jól bánjon veled, helyettünk az angyalok simogassák fejed. Égjen itt most minden gyertya a Te emlékedre, ígérjük, hogy nem felejtünk, őrzünk egy életre. De nincs semmi, mi visszahozna Téged, szívünkben örökké őrizzük emlékedet.
Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk március elsején
id. SINKA ISTVÁNRA
halálának első évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét őrzi szeretettel felesége, fiai, menyei, testvére, sógorai és három imádott unokája. (18857)

„Gondoljatok rám, ha nagyon fáj, hogy nem vagyok mellettetek már. Megérzem majd sóhaját szíveteknek, és álmotokban megjelenek nektek. Egy kicsit ott leszek veletek, letörlöm hulló könnyeiteket, de utána újra el kell mennem, máshol él már az én lelkem. Ne tartóztassatok vissza engem, bárhogy fáj, el kell mennem, én maradnék, de nem lehet, és kérlek, ne sírjatok, nagyon szeretlek benneteket. Búcsúztam volna, de erőm nem engedett, csak a szívem súgta halkan, hogy isten veletek!”
Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk március 1-jén
BAJNÓCZKI ILONÁRA
(ILKA)
halálának 5. évfordulóján.
Bánatos férje, gyermekei és azok családja.
Adjon Isten örök nyugodalmat neki, és az örök világosság fényeskedjék neki! (18847-l)

„Ne fájjon nektek, hogy már nem vagyok, hisz napként az égen nektek ragyogok. Ha szép idő van, kék az ég, jusson eszetekbe sok szép emlék.”
Arany volt kezed, munka az életed, Isten hívott, mert szeretett.
„Ha rám gondoltok, soha ne sírjatok, hisz szívetekben jó helyen vagyok.”
Soha el nem múló szeretettel emlékezünk a felejthetetlen, drága jó nagymamánkra, a magyarzsákodi
BAJNÓCZKI ILKÁRA
március 1-jén, halálának 5. évfordulóján.
Szeretett unokái: József, Barna, Róbert, Zalán, Imre.
Emléked örökké szívünkben őrizzük.
Nyugodj békében, mama! (18847-l)

Úgy a magunk, valamint az összes közeli és távoli rokon nevében, szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó
VAJDA OLGA
2023. február 25-én, 87 évesen megszűnt élni.
Drága halottunk temetése 2023. március 1-jén, szerdán 13 órakor lesz református szertartás szerint a marosvásárhelyi református temető ravatalozójából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló szerettei. (18902-l)

Imádkozó lélekkel, Isten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy a patóházi születésű
özv. MAGDA MARGIT
szül. Kánya
életének 82. évében, 2022. november 19-én megtért Teremtő Urához.
Hamvait református szertartás szerint 2023. március 3-án, pénteken 13 órakor a marosvásárhelyi református temetőben helyezzük örök nyugalomra.
Tisztelettel megkérjük, hogy egy szál virággal emlékezzenek szeretettünkre. Emléke legyen áldott!
Szerető családja. (18900-l)

Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Underground terem
2023. március 14–15.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

rádió Csíka Marosszék
Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0
médiatér

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060